ANUL X No. 2954 — Ediția de seară — SÎMBATA 27 SEPTEMBRE 1897

Abonamente
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ
și se plătesc înainte:
Un an in țară 30 leĭ; in străinătate 50 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ „ 13 „

Numărul 10 banĭ

In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administrația ziaruluĭ
Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „
La un mare număr de liniĭ se fac reducțiĭ din tarif

Numărul 10 banĭ

Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Agitația din Macedonia

Șase paginĭ
la fie-care ediție

«Coroana Romînieĭ»

Printre necuviințele săvîrșite cu ocazia vizitei necuviincioase de la Pesta, trebuĭe să punem în primul rînd: decorarea înaltuluĭ prigonitor al naționalităților, consilierul ministerial Ieszenszky.

Da, anti-romînul Ieszenszky, omul care sfătuește măsurile de apăsare cele maĭ draconice, autorul proceselor celebre și autorul tuturor suferințelor Romînilor de peste munțĭ, a fost decorat de regele regatuluĭ romîn cu decorațiunea «Coroana Romînieĭ» în gradul al doĭlea.

Intrebarea este: pentru ce l'a decorat majestatea sa regele pe Ieszenszky? Pentru ce a distins din grămada de înalțĭ funcționarĭ ungurĭ pe omul acesta, și pentru ce majestatea sa a ținut să ilustreze o vizită, destul de antipatică printre Romînĭ, cu o distincțiune acordată celuĭ maĭ mare dușman al neamuluĭ nostru?

Decorarea luĭ Ieszenszky nu are măcar scuza viziteĭ de la Pesta. Căcĭ vizita putea fi considerată ca un act de condescendență față de împărațiĭ Austrieĭ și Germanieĭ, pe cînd decorarea luĭ Ieszenszky este un act demonstrativ, o răsplată celor carĭ persecută pe Romînĭ, o dezaprobare elocventă a mișcăreĭ naționale.

Cînd regele Carol alege, din întreaga haită de șoviniștĭ maghiarĭ, tocmaĭ pe odiosul Ieszenszky, cînd îl distinge printre toțĭ și'ĭ așează «Coroana Romînieĭ» pe pieptul săŭ plin de veninul dușmănieĭ maghiare, aceasta înseamnă că regele Carol a voit să'ĭ zică: «Pe tine care eștĭ dușmanul recunoscut al neamuluĭ romînesc, pe tine care aĭ organizat toate procesele politice, pe tine care aĭ ațîțat energia persecuțieĭ naționale, pe tine care reprezințĭ, ca o quintesență simbolică, și șovinizmul maghiar împins pînă la paroxizm, și ura desfrînată în potriva naționalităților, și persecuțiunea, și violența, și pe judecătorul nedrept, și pe jandarmul brutal și temnița fără milă, pe tine te disting, pe tine te ĭaŭ în brațe și te aprob, pe pieptul tăŭ așez «Coroana Romînieĭ!»

Aceĭ carĭ aŭ pus la cale vizita de la Pesta nu s'aŭ mulțumit cu o palmă aplicată pe obrajiĭ noștri, eĭ aŭ voit să ne dea două palme. După ce ne-aŭ ofensat mîndria națională prin alegerea unuĭ oraș unde se plănuește zilnic desființarea raseĭ romîne, dînșiĭ ne-aŭ ofensat a doua oară cînd aŭ pus în evidență pe omul al căruia nume însemnează aceea ce însemna tiranul Geissler pentru Șvițerianĭ orĭ sîngerosul Muraview pentru Polonĭ.

Dacă în țara aceasta ar fi maĭ mult curaj civic și dacă micșorimea de suflet n'ar zădărnici pornirile cele maĭ nobile și generoase, ar trebui ca toțĭ Romîniĭ decorațĭ cu «Coroana Romînieĭ» să zmulgă însemnul de pe piepturile lor și să'l zvîrle în obrazul stăpînitorilor.

«Coroana Romînieĭ» să rămîĭe o decorațiune ungurească, «Coroana Romînieĭ», care s'a necinstit peste pieptul temnicerului Ieszenszky, să rămîĭe semnul odios care distinge pe dușmaniĭ romînizmuluĭ, nicĭ un Romîn să n'o maĭ poarte ca o demonstrațiune patriotică.

De două orĭ a fost foarte răŭ inspirat regele Carol în toamna aceasta. Odată a fost răŭ inspirat cînd a pornit către Pesta, a doua oară a fost încă și maĭ răŭ inspirat cînd a răsplătit pe anti-romînul Ieszenszky.

O singură faptă rea poate fi, de multe orĭ, vătămătoare pentru tronurĭ!...

Dar două?...

Const. C. Bacalbașa.

SATIRA POLITICA

Ieszenszky, Pavlovsky, Macedonsky.

Aceasta'ĭ trinitatea celebră, tripla aliantă care s'a ilustrat în favoarea națiuneĭ mîncătoare de pisicĭ moarte.

In afară de Hagi-Wilhelm, împăratul cu sticlețĭ sub coif, să nu uĭtăm pe Ieszenszky, Pavlovsky și Macedonsky: ceĭ treĭ craĭ de la Budapesta, toțĭ cu *sky* în coadă și toțĭ cu apă la cap.

Aceștĭ treĭ indivizĭ reprezintă, în momentul de față, pe toțĭ ceĭ carĭ vor să vă mănînce de viĭ, fapt pe care nu'l înțelegem de cît din partea luĭ Macedonsky și iată de ce:

Ieszenszky, în calitate de Ungur, are obiceiŭ să mănînce cotoĭ pe varză și, slavă domnuluĭ, noĭ nu sîntem cotoĭ;

Pavlovsky, în lunga'ĭ carieră, a dovedit că maĭ mult ține la băutură de cît la mîncare;

Iar Macedonsky singur, ca unul care n'are ce mînca, e silit să mănînce și ce'ĭ place și ce nu'ĭ place.

Amin!

Vax

Donizzeti

Acum se serbează la Bergamo, patria luĭ Donizzeti, a o suta aniversare a mareluĭ compozitor. Locuitoriĭ orașuluĭ Bergamo aŭ ținut să dea un caracter măreț acestor serbărĭ. S'aŭ dat grandioase concerte și reprezentațiĭ de opere, în carĭ s'aŭ executat numaĭ piese de-ale luĭ Donizzeti. La toate Operele marĭ din străinătate acest centenar a fost de asemenea serbat...

Inst.

Să se scadă prețul pîineĭ!

Primăria Capitaleĭ a luat angajamentul că va veghia ca prețul pîineĭ să fie tot-dea-una în conformitate cu prețul grîuluĭ.

Acum, treĭ lunĭ, se știe că ea a pretextat că trebuĭe să cedeze la urcarea prețuluĭ pîineĭ, de oare-ce grîul se scumpise.

Astăzĭ buletinul cerealelor din toate porturile, atît din țară cît și din străinătate, constată scăderea prețuluĭ grîuluĭ.

Recolta, atît în Romînia cît și în Ungaria, a fost mult maĭ abundentă de cum se credea —și de aicĭ o depreciare a grînelor, care, dat fiind excelenta recoltă din Argentina, are toate șansele de a perzista.

Așa fiind, întrebăm cu ce drept populația săracă maĭ e jefuită cu 5 și 10 banĭ la kilogramul de pîine?

Somăm primăria să ia de urgență în dezbatere această chestiune și să silească pe brutarĭ la revenirea la prețul de maĭ înainte.

Același lucru trebuĭe să-l facă primăriile tuturor orașelor — căcĭ în maĭ toată țara prețul pîineĭ s'a urcat, cu 5, 10 și chiar 15 banĭ la kgr.

Cetățeniĭ să se miște — ca jaful și batjocura de sărăcime să nu maĭ poată continua.

Ad.

Plaga loteriilor

Confratele „Diogene" de la L'Indépendance Roumaine *își exprimă părerea de răŭ că lotul cel mare al loterieĭ societățeĭ funcționarilor publicĭ a fost cîștigat de către un țăran. „Aș fi dorit maĭ bine, scrie confratele, ca această sumă să fi mărit avutul vre-unuĭ orășean cu dare de mînă, căcĭ pentru țăranĭ exemplul va fi dezastros și, de acĭ înainte, în loc de a muncĭ, țăraniĭ vor aștepta totul de la norocul loteriilor."*

Și aceasta e o ideĭe ca orĭ-care alta.

Maĭ întîĭ realitatea dovedește că și fără precedentul cîștigurilor însemnate țăraniĭ joacă la loterie. Dacă n'ar fi așa, țăranul de la Cuza-Vodă n'ar fi avut un bilet în posesiunea sa.

Al doĭlea, sistemul întrebuințat la noĭ pentru desfacerea biletelor de loterie va sili în tot-d'a-una pe țăranĭ ca să joace.

In tot-d'a-una biletele acestea se împart pe cale administrativă. Ceĭ interesațĭ le distribuĭe prefecților, prefecțiĭ le trimet subprefecților, aceștia le încredințează primarilor și notarilor, în sfîrșit aceștia le impun țăranilor. Aceasta este filiera constantă, așa că, în ultim loc, toĭ țăraniĭ sînt aceĭa carĭ, vrînd nevrînd, trebuĭe să joace la loterie.

Am văzut și unele cazurĭ încă maĭ ciudate. Sub unul din ministerele d-luĭ Lascăr Catargiu studențiĭ universitarĭ aŭ dat un bal sub patronagiul soțieĭ primuluĭ-ministru; eĭ bine, comitetul de organizare a tipărit vre-o opt miĭ bilete a 5 leĭ, dintre carĭ a trimes cîte-va miĭ la prefecțiĭ de județe și aceștia aŭ procedat ca după obiceiŭ. Rezultatul a fost că notarĭ și primarĭ de sate aŭ fost nevoițĭ să cumpere bilete pentru balul studenților din Bucureștĭ.

Iată decĭ, că nu e numaĭ de cît nevoe ca țăraniĭ să cîștige la loteriĭ pentru a fi împinșĭ ca să joace necurmat.

Dragoș.

ASTAZI
ADEVERUL începe publicarea în foiță a celebruluĭ roman
Jacques Vingtras

Agitația din Macedonia

Printre Romîniĭ din Macedonia fierbe o mare agitație. Purtarea luĭ Mărgărit și atitudinea scandaloasă a guvernuluĭ nostru față de eforiile școlare aŭ produs o grozavă agitație. Acum Romîniĭ s'aŭ hotărît să contribuiască cu toțiĭ pentru ca să adune fondurile necesare întrețineriĭ școalelor eforieĭ.

Ast-fel relațiunile între faĭmosul inspector școlar al guvernuluĭ și Romîniĭ macedonenĭ sînt acum cu desăvîrșire rupte.

D. Papiniu la Constantinopol

Ceea ce a contribuit și maĭ mult la această hotărîre a Romînilor macedonenĭ este știrea că d. Sturdza s'a hotărît să-l numească pe fratele de cruce al luĭ Mărgărit, d. Papiniu, ca ministru la Constantinopol.

Romîniĭ macedonenĭ cunosc legăturile d-luĭ Papiniu cu Apostol Mărgărit și își daŭ seama că numirea aceluia la Constantinopol însemnează a-tot puternicia luĭ Mărgărit.

Tot tineretul macedonean e decis să înceapă o luptă hotărîtă în contra luĭ Mărgărit și a școalelor de sub patronagiul luĭ.

Intre Romîniĭ macedonenĭ e vorba să se facă un pact prin care să se angajeze ca nicĭ unul să nu-șĭ maĭ trimită copiiĭ la școlile luĭ Mărgărit.

Iată unde va duce chestia macedoneană dualitatea Mărgărit-Papiniu.

Puterea ocultă

Intrebarea este: care e puterea ocultă ce'l sprijină cu atîta încăpățînare pe netrebnicul inspector?

Toțĭ reprezentanțiĭ țăreĭ la Constantinopol și în Macedonia s'aŭ convins că Mărgărit e nedemn să ocupe postul de inspector, că lucrează în contra intereselor noastre în Macedonia și că aceia carĭ s'aŭ declarat în contra luĭ aŭ avut perfectă dreptate.

S'aŭ făcut nenumărate rapoarte miniștrilor noștri de externe în acest sens.

Care a fost rezultatul?

Toțĭ reprezentanțiĭ noștri, începînd cu d. Mitilineŭ și sfîrșind cu d. Tr. Djuvara, aŭ fost înlăturațĭ și azĭ cînd nedemnitatea luĭ Mărgărit e complect dovedită, guvernul îĭ trimete ca controlor pe tovarășul săŭ, pe omul cu care exploatează chestia Macedonieĭ de vre-o 15 anĭ.

Care e puterea ocultă pe care se reazămă Mărgărit?

Propaganda catolică

Protectorul cel maĭ puternic al luĭ Mărgărit este regele.

Acesta îl sprijină pentru că Mărgărit este în cele maĭ strînse legăturĭ cu misionariĭ catolicĭ din Macedonia și regele dorește să vadă pe macedonenĭ trecînd la catolicizm.

Ce nebunie! Dar nu vede regele că Mărgărit nu e în stare să servească nicĭ măcar această idee? Cum voește regele ca să opereze Mărgărit o schimbare în credința cea maĭ profundă a populațieĭ macedonene cînd el e urît din răsputerĭ de această populație?

Vroind să servească catolicizmul, regele lovește în interesele noastre, înstrăinează de Romînia pe frațiĭ noștri din Macedonia, produce acolo o agitație foarte păgubitoare interesuluĭ romînizmuluĭ.

Această faptă e condamnabilă.

Rep.

Autonomia Cubeĭ

Ministerul Sagasta.— Generalul Weyler. — Generaliĭ politicĭ. Autonomia Cubeĭ.

Imediat după ce am primit știrea despre formarea cabinetuluĭ Sagasta, am arătat că acest minister vine la putere în momente foarte grave. Situațiunea internă și externă a Spanieĭ este fundamental zdruncinată, și maĭ ales în ce privește politica colonială, orĭ ce sforțare este aproape zadarnică. Intr'adevăr, insurecțiunea din Cuba a costat pînă acum atîta sînge și atîția banĭ, patima Cubanilor a crescut așa de mult, insurgențiĭ sînt stăpînĭ pe o așa mare parte a insuleĭ,—în cît chiar și cea maĭ largă autonomie n'ar maĭ putea satisface pe locuitoriĭ insuleĭ.

*

Ca guvernator general al Cubeĭ din partea Spanieĭ, se află acum generalul Weyler, în capul uneĭ oștirĭ de peste 30,000 de oamenĭ. Acest general ultraconservator și de o brutalitate fără seamăn, credea că va subjuga Cuba trecînd totul sub foc și sabie. Rezultatul brutalitățeĭ, în tocmaĭ ca a orĭ căreĭ brutalitățĭ, a fost că poporul cuban și-a strîns rîndurile și aruncîndu-se într'o luptă desperată, a bătut armata spaniolă pe toată linia, a zdruncinat pozițiunea luĭ Weyler și a provocat căderea cabinetuluĭ trecut.

Zadarnic strigaŭ oamenĭ încercațĭ în luptele cubane, ca mareșalul Martinez Campos, ca generalul Blanco, că tactica luĭ Weyler duce Spania la pierzare, — Canovas credea cu o ciudată încăpățînare în Weyler, și toate știrile dezastroase, ce soseaŭ din Cuba, nu putură clinti această credință.

*

O depeșă, sosită aseară, ne anunța, că un consiliŭ al nouluĭ minister ar fi hotărît să se acorde Cubeĭ o autonomie largă sub suzeranitatea Spanieĭ. Inainte de a lua această hotărîre, primul-ministru Sagasta s'a pus în înțelegere cu guvernul englezesc, rugînd pe lordul Salisbury, ca să intervie pe lîngă guvernul Statelor-Unite, pentru ca acesta să observe o atitudine maĭ rezervată în cestiunea Cubeĭ. Ambasadorul Anglieĭ la Madrid fu autorizat să declare că guvernul săŭ va da tot concursul Spanieĭ în sforțările acesteĭa, de a ajunge la o înțelegere cu America.

Rămîne să vedem acum, ce fel vor primi insurgențiĭ autonomia. Se poate spera, că dacă Statele-Unite vor retrage ajutorul ce l'aŭ promis insurgenților cubanĭ, dacă Weyler va fi rechemat și dacă autonomia acordată va fi destul de largă, revoluția cubană va înceta și nefericita insulă va putea să se reculeagă în sfîrșit...

Gal.

Linia Brăila-Rotterdam

S'a salutat cu entuziazm inaugurarea linieĭ comerciale navale Brăila-Rotterdam.

Grînele Romînieĭ vor căpăta un debușeŭ de mare importanță în Olanda— aceasta a fost tema cîntată de d-niĭ miniștri Sturdza și Brătianu la Brăila.

Perfect exact.

Nu ajunge însă ca un bun negustor să capete un singur client noŭ, pentru ca apoĭ să renunțe la toțĭ ceĭ maĭ dinainte, carĭ, fiind maĭ vechĭ, prezintă de sigur maĭ multe avantaje.

Astăzĭ guvernul poate constata că dacă bună era ideea linieĭ Brăila-Rotterdam, apoĭ maĭ bine era ca ea să fi fost precedată de liniĭ navale: Brăila-Anvers și Brăila Manchester, saŭ Brăila-Dower.

— Căcĭ, iată cum stăm în momentul de față: Belgia și Anglia aproape să boicoteze grînele romîneștĭ. Un ziar belgian a și lansat știrea că grînele romîne ar fi avariate, ceea ce a alarmat în așa grad porturile Galațĭ și Brăila că guvernul a fost nevoit să dezmintă știrea prin „Monitor".

Anversul pretinde, și cu drept cuvînt, că Romînia trebuia să facă linia Brăila-Anvers, de oare-ce Belgia e clienta veche și una din cele maĭ însemnate ale grînelor romîne. Anglia manifestează aceiaș legitimă pretenție.

Guvernul s'a pripit cu linia Brăila-Rotterdam — și ar trebui să ne spuĭe acum ce are de gînd să facă față cu Belgia și Anglia.

Saturn.

Efectele viziteĭ

Ca răspuns la vizita regeluĭ Carol și ca urmare logică a decorăreĭ luĭ Ieszensky, tribunalele ungureștĭ aŭ osîndit pe d-l Andreĭ Balteș, redactor al *Tribuneĭ*, la 5 lunĭ închisoare și la 500 florinĭ amendă.

In unanimitate pirațiĭ maghiarĭ aŭ trimes în temniță pe ziaristul romîn, ceeace dovedește că în sînul națiuneĭ ungare este adînc sădit sentimentul ostilitățeĭ în potriva naționalităților.

Unguriĭ n'aŭ vrut nicĭ măcar de politeță să maĭ slăbească coarda în momentele cînd regele Carol mergea la Pesta, și n'aŭ avut nicĭ măcar atîta simț politic ca, atuncĭ cînd simt nevoia uneĭ apropierĭ de statul romîn, să îmbrace măcar aparențele toleranțeĭ.

De-acuma ce-o fi să fie. Maghiariĭ aŭ declarat un războiŭ de exterminare Romînilor din Ardeal, iar Romîniĭ, cu mic cu mare, trebuĭe să ridice mănușa provocatoare.

Noĭ nu interzicem Ungurilor dreptul de a trăi și nicĭ nu'ĭ împiedicăm de a deveni o împărăție orĭ cît de mare; de cît un lucru: nu vom primi nicĭ odată ca a-tot-puternicia maghiară să se întemeeze peste ruinele neamuluĭ nostru.

Stop.

Rezoluțiune

Față de știrile eronate ce aŭ circulat în unele ziare din străinătate și comunicate preseĭ din Bucureștĭ de către «Agenția Romînă», noĭ subsemnatele ziare declarăm că d. Pawlowsky, redactor la «Bukarester Tagblatt», n'a putut vorbi la Pesta în numele Preseĭ Romîne, de oare-ce această Presă n'a fost reprezentată la banchetul cercululĭ ziariștilor din capitala Ungarieĭ.

Liberalul, Dreptatea, Adevĕrul, Voința Națională, Timpul, Epoca, Drapelul, Romînul, Independance Roumaine, Universul, Constituționalul, Rumaenischer Lloyd.

Flota rusească de războiŭ pe Dunăre

„Agenția Romînă" are anumite telegrame cu destinația pentru tot continentul — maĭ puțin țara romînească.

Așa, această Agenție a expediat zilele acestea ziarelor europene știrea că maĭ mulțĭ ofițerĭ din statul major rusesc măsoară adîncimile Dunăriĭ, în vederea lansăreĭ unor **vase de războiŭ fluviale**, *carĭ se construiesc acum la Odessa și Nicolaiew și carĭ vor circula în permanență de-a lungul Dunăriĭ, pe linia navală de la Renĭ la Marea Neagră.*

Știrea aceasta o fi avînd și pentru Romînia o oare-care importanță, dar aceasta e suficient pentru ca „Agenția Romînă" să nu ne-o fi transmis.

O flotă rusească de războiŭ pe Dunăre e o chestiune cu desăvîrșire nouă, e una din surprizele pe carĭ, foarte pe nesimțite, ni le oferă din cînd în cînd politica moscovită.

Cu atît maĭ mult trebuĭe să ne surprindă acum o asemenea știre, cu cît ea vine după recentul și prea cunoscutul incident de la Sulina, provocat de aroganța marinarilor floteĭ comerciale ruse pe Dunăre.

Rusia nu recunoaște nicĭ azĭ dreptul Romînieĭ de a avea flotă de războiŭ pe Marea Neagră și merge pînă acolo că marina rusă nicĭ nu salută pe mare pavilionul floteĭ romîne de războiŭ.

Atitudinea aceasta a imperiuluĭ moscovit trebuĭe să deschidă ochiĭ celor din guvern— căcĭ ca mîĭne o să vedem flota rusă de războiŭ coborînd Dunărea de la Renĭ la Turnu Severin.

Presa guvernuluĭ ar face bine să spună ceva într'o chestiune așa de importantă.

Silex.

O INOVAȚIE

Incontestabil, presa face progrese pe fie care zi la noĭ. Și aceasta se datorește în primul loc faptuluĭ că se înmulțesc cititoriĭ.

Pe fie-care zi se constată că numărul acelora carĭ citesc ziare crește și în acelaș timp cititoriĭ apreciază din ce în ce maĭ bine sacrificiile pe carĭ le fac ziarele ca să ție publicul în corent cu tot ce se petrece maĭ important atît în țară cît și în străinătate.

Și acest progres trebue să ne bucure pe toțĭ: ziariștĭ și cititorĭ.

O presă bine informată, o presă care procură publiculuĭ imediat veștile carĭ îl interesează, aduce fără îndoială marĭ serviciĭ și contribue enorm la progresul țăreĭ.

Acum cincĭ-spre-zece anĭ ziarele abia aveaŭ un tiragiŭ de 3.000 foĭ. Maĭ în urmă, în timpul mișcăreĭ în contra guvernuluĭ liberal, tiragiul de 6.000 și 8.000 era un eveniment.

Presa politică se susținea cu subvențiunĭ și numaĭ ziarele maĭ violente și scrise cu vigoare, ziarele carĭ aduceaŭ o notă nouă se puteaŭ susține—cu multe economiĭ și sacrificiĭ—prin propiile lor resurse.

Atuncĭ a început să apară „Universul", ziar fără culoare politică și care încerca să trăiască sprijinit prin o mulțime de combinațiunĭ negustoreștĭ. Cu romane senzaționale, crime oribile, hapurĭ de catramină, pomada italiană și cu o serie nesfîrșită de momelĭ și de surprize, „Universul" a reușit să se impue publiculuĭ și a trecut tiragiul de 10.000 foĭ.

Cîțĭ-va anĭ acest ziar, care se făcea fără sacrificiĭ de redacție, tăind cu foarfeca informațiile din toate cele-l'alte ziare, exploatînd știrile senzaționale, crimele și accidentele, a fost ziarul cel maĭ răspîndit.

De vre-o cîțĭ-va anĭ nivelul intelectual al cititorilor s'a ridicat mult. Ziaristica politică a început să facă progrese enorme, și ceva maĭ interesant: publicul cere ca ziarele politice să consacre zilnic cîte-va coloane și literatureĭ.

Pentru ca să dovedesc că publicul impune azĭ gazetelor să facă sacrificiĭ reale, vă reamintesc următorul fapt:

Pînă acum un an toate știrile despre cele maĭ importante evenimente din străinătate nu și le procura presa de cît prin Agenția Havas saŭ din ziarele străine. Vă aducețĭ aminte că în timpul războiuluĭ greco-turc ziarele politice cu tiragiŭ mare aŭ avut corespondențĭ specialĭ pe cîmpul de războĭ.

„Adevĕrul" a avut treĭ corespondențĭ, așa că știrile Agențieĭ rămîneaŭ pe al doĭlea plan și ziarele străine nu maĭ eraŭ de nicĭ un folos, de oare-ce știrile lor eraŭ învechite pentru noĭ.

Dar numaĭ în timpul războiuluĭ greco-turc s'a procedat ast-fel?

Nu. Azĭ nu maĭ e eveniment important în străinătate la care să nu aziste și corespondențĭ specialĭ aĭ ziarelor noastre politice.

*

Și pentru ca să înțelegețĭ și maĭ bine că azĭ nu se maĭ pot susține ziarele carĭ nu fac sacrificiĭ reale pentru ca să fie continuu în corent cu tot ce se petrece în țară și străinătate, am să vă daŭ exemplul cu „Universul".

Ziarul acesta, care vre-o șase anĭ avea cel maĭ mare tiragiŭ, a pierdut acum terenul și vedețĭ că azĭ proprietarul săŭ face sforțărĭ enorme pentru ca să'ĭ dea o nouă viață. Dar e tot moda de acum 10 anĭ: crime, hapurĭ și momelĭ. Acestea nu maĭ prind, publicul cere știrĭ interesante, multe și exacte, date repede și din toate părțile.

„Universul" a prins acum zece anĭ pentru că răspundea dorințelor publiculuĭ. Azĭ publicul e mult maĭ exigent, de aceea „Universul" or cîte porecle șĭ'ar lua, pierde terenul.

*

Publicul dorește să citească de toate și despre toate. Putem dar încerca azĭ și gazetărie politică și literatură și chiar gazete de mode.

Cine ar fi îndrăznit acum zece anĭ să scoată o gazetă de mode?

Eĭ bine, azĭ inovațiunea s'a făcut.

„Moda Ilustrată" a inaugurat în presa romînească gazeta specială pentru mode. Și publicul a primit cu mare bucurie această inovație.

Și notațĭ că nu s'a putut începe cu o mică și sfioasă încercare. Acea de sigur ar fi dat faliment, pentru-că publicul e foarte exigent.

„Moda Ilustrată" e o gazetă de modă, admirabilă. E tipărită cu deosebită îngrijire, are clișeurĭ splendide și o bogăție și variație de materie, cum se vede chiar la foarte puține gazete de modă din străinătate.

S'a citit cu aviditate și continuu sosesc la redacția „Modeĭ Ilustrate" cererĭ pentru primul număr.

Am făcut progrese enorme. Presa politică a ajuns la un tiragiŭ de 20,000 foĭ, literatura se citește mult, avem cîte-va gazete literare carĭ trăiesc de cîțĭ-va

anĭ și se po t susține în țara aceasta, și o gazetă specială pentru mode.

Aceasta ar fi fost considerată ca o nebunie, dacă ar fi îndrăznit cine-va s'o afirme acum zece anĭ.

Fără îndoială, „Moda Ilustrată" răspunde uneĭ nevoĭ reale a publiculuĭ. Toate femeile noastre vor să se îmbrace după ultima modă, dar cele maĭ multe nu se pot servi cu înlesnire de ziarele străine de modă, de oare-ce nu cunosc limbĭ străine; ele eraŭ deci la discreția croitorilor.

Dar afară de cîțĭ-va croitorĭ artiștĭ în meseria lor, ceĭ maĭ mulțĭ — aceia la carĭ poate să facă apel lumea fără avere mare — nu știŭ să facă toalete elegante. Aceștia aŭ nevoe să fie eĭ conduși de povețele clientelor. De unde vroiațĭ să ia gustul și priceperea femeile carĭ nu se puteaŭ folosi de ziarele străine de modă?

Iată dar cum „Moda Ilustrată" răspunde uneĭ nevoĭ reale și e menită în acelaș timp să aducă reale serviciĭ eleganțeĭ și bunuluĭ gust în îmbrăcămintea femeilor noastre.

Aceasta nu poate de cît să bucure pe toată lumea.

Progresele preseĭ determină în tot d'a-una o mișcare de progres în toate direcțiile activitățeĭ sociale.

T.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chițibuș cu cititoarele sale)

Din vagon

A înserat de mult și-ĭ lună! lună! de citeștĭ slovele pe hîrtie. O ceață rară, abia închipuită, umple toată cîmpia. Aerul cald e plin de mirosul fînuluĭ cosit și prin iarbă s'aude zgomotul locustelor și cîntul greerilor.

Drumul e răŭ, trăsura merge încet-încet și sunetul clopoțeilor de la caĭ, parcă'ĭ un cîntec. E așa frumos! De mult sîntem pe drum și maĭ e cale de un ceas pînă la gară.

Și ce nebun e gîndul, pe unde nu mă duce!?....

— Pe treptele vagonuluĭ, cu capul între mîinĭ stă *el* și pete din lumina luneĭ i se joacă frumos prin păr. Ce triștĭ îĭ sînt ochiĭ și cum i-aș săruta!

Mă apropiŭ încet.... și tot maĭ încet mă așez fricoasă lîngă el. Gîndul mi se zăpăcește, simt obrazu-ĭ cald lîngă al meŭ.... ne prindem de mînă și plîngem ca doĭ copiĭ....

„Hi! tu piciule" răsună ascuțit în noapte strigătul vizitiuluĭ.

Trăsura ne zdruncină, de ne clănțăne dințiĭ în gură; vecina mea a căzut adormită pe mine și mi-a dat pălăria jos. Mă pufnește rîsul, cînd văd figurile somnoroase și speriate ale tovarășilor meĭ de drum.

— Și iar moțăe cu toțiĭ, adorm, cade unul pe altul, și iar tresar speriațĭ la cîte un hop.

Ca prin vis abia aud sunetul clopoțeilor și gîndul hoinar nu s'astîmpără.

Sîntem singurĭ în noapte... și prinșĭ de mijloc coborîm poteca umbrită și ascunsă în desișul brazilor...

Șueratul depărtat al trenuluĭ mă face să tresar: ne apropiăm de gară...

In vagon deschid fereastra, aerul e umed și parfumat.

Fumul gros și negru de la mașină lasă în aer un șirag de norĭ, ce se înalță în fel de fel de forme.

Și luna zănatică fuge, fuge turbată,... taie vîrful vre-unuĭ pom, se întunecă repede la spatele unuĭ nor gros de fum, sparge altul și apare iar cu lumina-ĭ orbitoare.

Uite-o nebuna cum aleargă, o văd iar printre rupturile norilor poleițĭ pe marginĭ cu lumină. Parcă'ĭ gonită de cine-va și 'n fuga-ĭ sălbatică zdrobește tot în cale.

Trenul fuge, fuge și el nebun, și departe, cît cuprinzĭ cu ochiĭ, se întinde cîmpia muiată în lumina curată a luneĭ și numaĭ icĭ colea căpițele de fîn întrerup netezimea eĭ.

Amețită de fuga trenuluĭ, de zgomotul vagoanelor, ce răsună cadențat în liniștea nopțiĭ, parcă mă duc departe, departe, nu știŭ unde.

Mă birue oboseala și ațipesc. D'odată tresar la flueratul prelung și ascuțit al mașineĭ.

Lumina luneĭ e maĭ pală, stelele s'aŭ stins... aerul s'a răcorit și la orizont abia o umbră de lumină vestește dimineața.

Sonia.

22 Septembrie 97.

CRONICA

Decorarea Bucureștiuluĭ

Cele zece statuĭ pe carĭ le-a dăruit Frantz Iosef Ungurilor, pentru ca să împodobească cu ele Budapesta, aduc oareșĭ cum la ordinea zileĭ cestiunea decorăreĭ orașelor cu obiecte de artă.

In Bucureștĭ, capitala Romînieĭ, cu regret trebue să constatăm că nicĭ statuĭ nu avem, și nicĭ clădirĭ al căror interior să fie cu măestrie zugrăvit.

Din contra, puținele statuĭ, bune-rele, pe carĭ le avem, sînt lăsate într'o stare de părăsire ce'țĭ inspiră milă.

La Ateneŭ, locul pentru marea frescă rămîne tot gol,—și aceasta nu doar că n'am avea pictorĭ destul de vrednicĭ carĭ să poată face fresca,— ceea ce ne lipsește este inițiativa publică saŭ privată, indiferență, în cestiunĭ de artă.

Pînă cînd artiștiĭ vor murĭ de foame, pînă cînd pictorul se va susține din portrete răŭ făcute și sculptoriĭ din monumente prost plătite,—pînă atuncĭ nu ne vom putea mîndri cu o artă romînească și pînă atuncĭ nu vom putea împodobi artisticește Bucureștiul.

Și ce să maĭ vorbim de architectura care prevalează în Capitală? Intr'un oraș ca al nostru și în străzile principale, clădirile în formă de cazarmă ar trebui să lipsească cu totul, să fie interzise chiar de consiliul technic... Dar și aci nu ne putem aștepta la nimic, pînă cînd inițiativa publică nu va merge cu bună pildă înainte și încurajînd artele plastice, le va da o așa dezvoltare, în cît, sub influența lor, simțul pur comercial să maĭ fie îmblînzit puțin.

Iater

FEL DE FEL

Congresul socialist german. — Zilele astea s'a deschis la Hamburg congresul socialist german. Acest congres se ține în sala în care Ferdinand Lassalle făcuse odinioară apel la proletariatul internațional. La nicĭ un congres, afară de cel ținut la Halle, n'a participat atîta lume ca la cel ce s'a întrunit actualmente la Hamburg. Ca președințĭ aĭ congresuluĭ aŭ fost aleșĭ Singer și Lesche. După alegerea președinților, congresul a votat o adresă de felicitare grevișttilor metalurgicĭ englezĭ. Apoĭ congresiștiĭ aŭ intrat în dezbaterea diferitelor chestiunĭ la ordinea zileĭ.

*

Femeile meseriașe. — După o statistică apărută de curînd, în Germania se găsesc actualmente treĭ hornărese, cincĭ-zecĭ și treĭ femeĭ tinichigiĭ, șapte armuriere, nouă-spre-zece turnătoare de clopote și metalurgiste, cincĭ-zecĭ pavatoare, o sută patru-zecĭ și șapte femeĭ caldaragiĭ, treĭ sute șapte-zecĭ și nouă potcovare, treĭ sute nouă zidărese și două miĭ săpătoare în piatră și marmoră. Asemenea se găsesc o mulțime de femeĭ carĭ sînt întrebuințate la punerea ulucilor, la case și la îndeplinirea diferitelor alte sarcinĭ la carĭ nu visaseră nicĭ odată.

Din Lespezĭ

(Coresp. particulară a „Adevĕruluĭ")

Scandal și taxe nelegale.

Tîrgușorul nostru a fost iar turburat de un scandal; de astă dată însă provocat din partea administrațieĭ — și iată cum: Comersantul Aron sin Leiba a sosit la barieră în ziua de 18 Septembrie, cu un butoiŭ, conținînd 145 litrurĭ petroleŭ; păzitoriĭ de la barieră însă, din ordinul d-luĭ primar, aŭ poprit introducerea butoiuluĭ în tîrg, cu toate că Aron sin Leiba făcuse cuvenita declarație la biroul taxelor comunale și cantitatea petroleuluĭ nu trecea peste 200 litrurĭ permise a se introduce fără autorizație, conform regulamentuluĭ pubicat în „Mon. Of." No. 55/93. Și, cum Aron sin Leiba se opunea și căuta să dovedească cum că pe nedrept i se poprește petroleul, i se maĭ dete și o bună bătae.

*

Tot comersantul Leiba sin Aron introdusese, în ziua de 20 Septembrie, treĭ sticle marĭ și un urcior cu petroleŭ și nu vroia să plătească acciz de cît pentru cele treĭ sticle, iar pentru urcior, care era al comerciantuluĭ Victor Ștefănescu aflat atuncĭ de față, spunea Leiba că nu plătește și că îl lasă acolo; antreprenorul însă stăruia să încaseze taxa din baniĭ ce primise de la Leiba, care nu vroia cu nicĭ un preț să plătească pentru Ștefănescu. Atuncĭ a intervenit un domn proprietar din localitate și abia-abia s'a dat luĭ Leiba restul ce i se cuvenea și chitanță pentru taxa plătită; proprietaruluĭ însă i s'a făcut un proces verbal, sub cuvînt că ar fi insultat pe ajutorul de primar aflat de față, iar luĭ Aron sin Leiba, un proces verbal de confiscare, fără ca să se ție seama de înscrisa declarație făcută în biroul accizuluĭ de către d. Victor Ștefănescu, prin care se spune că urciorul cu petroleŭ este al săŭ și că nu vroiește să plătească taxa de 33 banĭ pe decalitru pînă maĭ întîĭ nu i se va arăta legea în baza căreĭa se percepe această taxă.

*

Era iată de tot; dar antreprenorul, nicĭ una-nicĭ două scoate un contract prin care primăria arendează perceperea taxeĭ de 33 banĭ de decalitru de petroleŭ, introdus în comună, pe termen de treĭ anĭ, în baza unuĭ decret regal din anul 1879. D. Ștefănescu, văzînd conținutul aceluĭ contract, a declarat atuncĭ că d-sa se opune la plata aceleĭ taxe și vroiește să'șĭ ia urciorul cu petroleŭ fără să plătească, pentru motiv că decretul regal din 1879, în baza căruia se percepe taxa de 33 banĭ, este abrogat prin art. 12 din legea maximuluĭ din 1893; că tabloul anexat de legea maximuluĭ, publicat în „Monit. Oficial" No. 50 de la 4 Iulie 1893, la rîndul 91 nu permite comunelor rurale să impună asupra petroleuluĭ de cît doĭ leĭ la suta de kilograme, iar 33 banĭ la decalitru face aproape 4 leĭ 50 banĭ la suta kilogr.; că în tabloul aprobat de consiliul miniștrilor și publicat în „Monit. Of." No. 103/94 pentru taxele de perceput de către comunele din județul Suceava, la rîndul No. 17, în dreptul comuneĭ Lespezĭ, nu se vede aprobată nicĭ o taxă asupra petroleuluĭ.

Fără comentariĭ.

Un lespezean.

PLINGERI

D. Gheorghe Artuche, din strada Sebastian 22, ni se plînge că, după un serviciŭ de opt anĭ ca perceptor pe la barierele din Capitală, a fost pus în disponibilitate, fără nicĭ un motiv bine cuvîntat, și că, ducîndu-se să'șĭ primească plata pentru treĭ-spre-zece zile servite, i s'a plătit numaĭ pentru opt zile.

D. Gheorghe Artuche are nevastă și o casă de copiĭ—și e păcat ca, după ce a fost dat afară din serviciŭ, să i se maĭ reție și din ceĭ cîțĭ-va banĭ pe carĭ avea să'ĭ maĭ primească. Credem că, aducînd acestea la cunoștința celor în drept, se va căuta să se dea d-luĭ Artuche ce i se cuvine. De alt-fel, nicĭ nu ne gîndim că primăria s'ar lăcomi la ceĭ cîțĭ-va leĭ pe carĭ îĭ datorește unuia care i-a servit timp de opt anĭ.

*

Maĭ mulțĭ locuitorĭ din comuna Pietrele, plasa Marginea, județul Vlașca, ni se plîng contra mizeriilor și jafurilor brigadieruluĭ ocoluluĭ Comana, anume Ioniță Marinescu. Afară de asta, brigadierul Marinescu tae și împarte lemne din pădurea statuluĭ în schimbul orĭ-căruĭ serviciŭ bănesc. Acum cît-va timp, închiriind o prăvălie a arendașuluĭ Vasiliade, a permis acestuia ca, în schimbul chirieĭ, să tae din pădurea statuluĭ două sute arborĭ de esență salcie, cincĭ care cu nuele și aracĭ. Cînd vre-un sătean amenință pe Marinescu cu denunțarea, acesta strigă că nu'ĭ pasă, de oare-ce atît dînsul cît și primarul și preotul comuneĭ sînt de-aĭ luĭ Epurescu și, ca atare, protejațĭ de orĭ-ce.

*

G. Grigore Mămoca din Sascut ni se plînge că, fiind dat afară din postul de scriitor la domeniile Sascut și Bereștĭ, proprietatea d-lor frațĭ A. H. Elias din Bucureștĭ, s'a prezentat la administratorul domeniilor pentru a afla motivul eliminăreĭ sale din serviciŭ; administratorul însă, în loc să'ĭ spună în liniște care e vina pentru care nu 'l maĭ ține în slujbă, îl luă la înjurăturĭ ș'apoĭ, punînd mîna pe un ciomag, îl fugări pînă la poarta caseĭ, unde îl prinse și 'l bătu în chip barbar. Această faptă nu poate fi de cît reprobată și, pînă să ia măsurĭ d-niĭ frațĭ Elias contra purtăreĭ administratoruluĭ domeniilor lor, atragem atenția autorităților locale, cu rugămintea ca bătăușul să fie pedepsit după cum merită.

Un bucureștean pe zi

Barbu Catargiu

Cu toate că îl cheamă Barbu Catargiu—e orĭ-ce, afară de orator. Și ar trebui să aibă măcar ușurința în vorbă, dacă e procuror—dar tocmaĭ în vorbă n'o are.

Ca student s'a jucat cu cărțile de drept și acum joacă alte cărțĭ, în biblioteca „Clubuluĭ rezerviștilor."

S'a ilustrat alaltăerĭ la Curtea cu jurĭ, insultînd presa și d'aia l'am ilustrat și noĭ aci.

De ar fi consultat pe *Larousse* putea să-șĭ dea maĭ bine seamă de rolul preseĭ. Dar pe *Larousse* nu-l *maĭ* are. Aceasta o știm din sorginte pozitivă.

De alt-fel, la insultele adresate preseĭ a primit riposta nu tocmaĭ indulgentă a confrateluĭ nostru Ventura...

Se prepară o mișcare în parchetul de Ilfov: dacă eroul nostru nu va fi avansat, atuncĭ de sigur... i se va cere demisia!

Sic.

Litere-Arte-Științe

Exploratorul englez Henry Savage Landor, în acelaș timp artist și scriitor de merit, a reușit să atingă frontiera septentrională a Indiilor, după ce îndurase în Tibet, unde călătorea, cele maĭ marĭ mizeriĭ și chinurĭ. Incercînd, se vede, ca să intre în Lasa, Landor ațîță mînia Tibetanilor, carĭ nu permit cu nicĭ un preț intrarea străinilor în capitala sacră a lamaizmuluĭ. Și din această cauză el fu nevoit să îndure multe din partea lor. Cu toate astea, încercarea luĭ Landor reuși în cele din urmă,— și astăzĭ meritosul scriitor și explorator se găsește pe frontiera septentrională a Indiilor.

*

Pictorul Gustave Maincent, unul din ceĭ maĭ delicațĭ peisagiștĭ francezĭ, a încetat subit din viața zilele acestea. Maincent era recunoscut ca un pictor de mare talent, dar nu intră în gustul publiculuĭ de cît de vre-o doĭ anĭ încoace. Medaliat de maĭ multe orĭ, fusese numit de curînd cavaler al „Legiuneĭ de onoare". Maincent era în vîrstă de 47 anĭ și murĭ tocmaĭ în momentul cînd amatoriĭ începuseră să'șĭ dispute pînzele sale.

*

In curînd revista medicală populară „Apărătorul Sănătățeĭ" se va încorpora la revista „Gazeta Săteanuluĭ", de sub direcția cunoscutuluĭ agronom și publicist Datculescu. De la data încorporăreĭ deci, d. doctor Manolescu, sub a căruĭ îngrijire se publică „Apărătorul Sănătățeĭ", se va ocupa cu partea medicală și higienică a revisteĭ „Gazeta Săteanuluĭ. Asemenea d-niĭ Vlahuță și Speranță vor da concursul lor în ceea ce privește partea literară a revisteĭ, iar pentru partea științifică aŭ fost desemnațĭ d-niĭ d-r. M. Brînză, Lascar Veniamin și alțiĭ.

DIN STREINATATE

Austro-Ungaria

Ministrul-președinte ungur Bánffy a sosit la Viena și a avut imediat o conferință cu Badeni. Ministrul de finanțe al Ungarieĭ, Lucaci, care era sosit încă de maĭ înainte, s'a întîlnit apoĭ cu Bánffy, împreună cu care a participat la un consiliŭ de miniștri comun. In acest consiliŭ s'a discutat maĭ ales budgetul, pe cînd alte cestiunĭ, precum aceea a uneĭ înțelegerĭ provizoriĭ între ambele state, s'aŭ atins numaĭ în treacăt. Budgetul se crede că a fost primit cu puține modificărĭ, asupra cărora a rămas să se discute în viitorul consiliŭ comun de miniștri ce se va ținea la Hofburg, sub prezidenția împăratuluĭ.

După cum se vede, o înțelegere provizorie între cele două state este probabilă.

Bulgaria

In noul cabinet Stoilow s'aŭ întîmplat deja maĭ multe conflicte. In primul rînd s'a certat ministrul de finanțe cu cel de de războĭ, pentru că acestuia din urmă nu-ĭ conveneaŭ economiile pe carĭ vroia să le facă cel d'întîĭ. De asemenea ministrul cultelor nu pare a fi tocmaĭ un ministru ideal. Ast fel a concediat pe secretarul general al ministeruluĭ, un om cu o lungă și vastă practică. Pricina se zice că ar fi faptul că secretarul în cestiune ar fi refuzat odată o subvențiune pe care Wassow ar fi cerut-o pentru ca să'șĭ poată tipări o carte. Se vorbește că Zan Rovistiĭ vor fuziona cu guvernul. In acest caz eĭ vor obține două portofoliĭ. Seziunea Sobranieĭ se va deschide la sfîrșitul luĭ Octombrie.

Grecia

Noul ministru-președinte, Alexandru Zaimis, poartă unul din cele maĭ renumite nume ale Grecieĭ. Bunicul săŭ Andreĭ Zaimis a fost unul dintre promotoriĭ războiuluĭ independențeĭ. Tatăl săŭ Tyrasybulos Zaimis a fost șeful unuĭ puternic partid. După ce a fost în maĭ multe rîndurĭ președinte al Camereĭ și ministru, a fost numit ministru-președinte în 1869. Alexandru Zaimis, care are acum 46 anĭ, a studiat dreptul la Paris unde a obținut și titlul de doctor. In Camera reprezintă eparchia Kalavryta, pe care a reprezintat-o aproape fără întrerupere și tatăl săŭ. Zaimis a fost în 1890 și 91 ministru de justiție sub ministerul Delyanis, și doĭ anĭ după aceea a fost ales președinte al Camereĭ, care funcțiune a ocupat-o pînă acum, cînd a fost chemat să formeze ministerul.

Italia

In baza circulăreĭ luĭ Rudini, despre care am vorbit erĭ și care acordă bisericilor un caracter exclusiv religios, prefectul din Vicența a oprit congresul catolic, ce avea să se întrunească într'o biserică din Bassano. Clericaliĭ țipă că sînt violentațĭ. Rudini a declarat unuĭ redactor al organuluĭ luĭ Zanardelli, „Provincia di Brescia", că guvernul e hotărît să ție în frîŭ abuzurile clericale și să apere autoritatea statuluĭ în tot cazul. Liga moderaților (liberalilor moderațĭ), a zis Rudini, este un non sens, de oare-ce clericaliĭ nu pot suferi tocmaĭ partidele moderate. Se zvonește că vre o cîțĭ-va miniștri nu aprobă politica luĭ di Rudini.

Turcia și Creta

(Serviciul telegr. al „Agențieĭ Romîne")

Constantinopol, 25 Septembrie. — Erĭ s'a ținut un consiliŭ de miniștri extraordinar, în care s'aŭ discutat afacerile financiare și acelea privitoare la insula Creta.

Autonomia Cubeĭ

(Serviciul telegrafic al *Agențieĭ Romîne*)

Madrid, 25 Septembrie.—Consiliul de miniștri a decis să acorde autonomia insuleĭ Cuba, sub suzeranitatea Spanieĭ, și să continue campania cît timp o fi nevoie.

Din Botoșanĭ

(Corespond. particulară a „*Adevĕruluĭ*")

Impedicarea instrucțieĭ. — Distrugerea școalelor.

Reacționariĭ luptă din toate puterile ca instrucția să nu poată pătrunde pînă la masa poporuluĭ. Acest principiŭ conservator se cunoaște de toată lumea și nu maĭ avem nevoe acum să dovedim că sub domnia boerilor școlile eraŭ neglijate, iar fiiĭ de țăranĭ cu greŭ puteaŭ răzbate pînă la universitate.

Odată însă cu venirea liberalilor la putere, toată suflarea romînească a respirat un moment, văzînd că ex-mitocanul de la instrucție nu maĭ este în capul ministeruluĭ și că de acum înainte instrucția va pătrunde pînă în fundul ascunzătorilor de la țară, unde zace bietul popor în tovărășia pustiuluĭ, a întunericuluĭ și a mizerieĭ celeĭ maĭ sfâșietoare.

Distrugerea școlilor

Speranțele democrațieĭ însă nu se realizară, de oare-ce observăm că apucăturile liberalilor de la putere, nu numaĭ că se pot asemăna cu principiile reacționare conservatoare, dar chiar în unele localitățĭ aŭ devenit criminale.

Ministrul instrucțiuneĭ publice, d. Haret, în înalta sa înțelepciune și autoritate, s'a apucat să ne distrugă toate școlile din județul nostru, să ne închidă orĭ-ce cărare pe care am putea înainta pe calea progresuluĭ. Ast-fel, în orașelul Burdujenĭ din județul nostru eraŭ două școlĭ primare. Părîndu-i-se că'ĭ prea mult, d. Haret a găsit de cuviință să trimeată pe d. inspector primar Fîntînaru cu ordin expres de-a constata, *că nu-ĭ nevoe de două școlĭ în acel oraș* și tot odată să vadă care institutor ar fi maĭ capabil, maĭ bun pentru a rămînea ca director. D. inspector Fîntînaru, în raportul săŭ se execută în ceea ce privește dorința ministruluĭ și recomandă în deosebĭ ca director pe institutorul I. Petrescu, unul din ceĭ maĭ bunĭ dascălĭ din județul nostru.

Cîțĭ-va reprezentanțĭ în parlament aĭ județuluĭ, aflînd despre aceasta, în loc să alerge la Bucureștĭ și să stărue ca să nu se desființeze școala din Burdujenĭ, inzistă pe lîngă d. ministru să numească director pe d. Petrescu, ci pe un altul Călinescu, care se poate dovedi orĭ și cînd că este cu mult inferior celuĭ d'întîĭ.

De cît, dacă așa vor reprezentanțiĭ națiuneĭ! Totușĭ, d. ministru Haret ar trebui să înțeleagă că a apucat pe o cale greșită și că, mergînd înainte pe această cale, se poate să'șĭ creeze renumele de care s'a bucurat ministrul conservator, pe cînd se afla în capul departamentuluĭ instrucțieĭ.

Desființarea externatuluĭ

Maĭ zilele trecute circula prin public o petiție, emanată fără îndoială din partea administrațieĭ, prin care se cerea desființarea externatuluĭ și înlocuirea luĭ cu o școală profesională.

Ideia de a se înființa o școală profesională în acest oraș se înțelege că-ĭ foarte nemerită, maĭ ales acum cînd numărul elevelor s'a mărit foarte mult la externat; dar să se desființeze o școală care servește ca model de moralitate, disciplină și instrucție, după cum prevăd de alt-fel toate rapoartele inspectorilor, și să se înlocuiască cu alta, cînd orĭ-cine poate constata că e nevoe neapărat de amîndouă, aceasta nu o putem admite și maĭ ales nu putem admite că ar porni din inițiativa particulară a unor părințĭ. Cînd externatul din Botoșanĭ are o reputație așa de bine meritată, cînd absolventele aceșteĭ școlĭ se pot mîndri și pot reuși, după cum se poate dovedi, în alte școlĭ speciale cu un deosebit succes, cum se

---

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No 1

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea Intîĭa

COPILUL

CAPITOLUL I

Mama

Fost-am lăptat de mama? Fost-am lăptat de vre-o țărancă?... Nu știŭ.

Știŭ numaĭ că nu'mĭ aduc aminte să mă fi mîngîiat și pe mine cine-va cînd eram mic.

Eŭ n'am fost alintat, răsfățat... Dar am fost bătut mult.

Mama zice că copiĭ nu trebue răsfățațĭ și mă bate în toate diminețile. Cînd n'are vreme dimineața, amînă bătaia la prînz,—rar o lasă pînă pe la patru...

D-ra Bolandreau mă unge pe urmă cu seŭ unde m'a bătut mama.

E o fată bătrînă și bună, e de vre'o 50 de anĭ.

Stă de-asupra noastră.

Intîĭ a fost mulțumită, căcĭ n'avea ceasornic și afla ceasul după bătăile ce înduram eŭ.

Pac, pac, trosc, pleosc!... Iacă îl bate pe băiat, a venit vremea să'mĭ beaŭ cafeaua cu lapte...

Dar într'o zi cînd mi-am lăsat nădragiĭ fiind-că prea mă ustura, m'a văzut.

I s'a făcut mila de cît mi-e era... spatele de roșu.

Intîĭ vrea să-l arate la toată lumea, să revolte veciniĭ dimprejur.

Dar s'a gîndit și a născocit altceva.

Cînd aude pe mama zicînd:

—Jacques, vino să te bat...

—D-nă Vingtras nu te maĭ osteni, zice ea las'că-l bat eŭ în locul d-tale.

— Oh! ce bună este d-ra!

Si d-ra Bolandreau mă duce sus la ea.

Dar în loc să dea în mine, bate din palme și eŭ țip.

Si mama îĭ mulțumește seara.

— Cînd vreĭ, sînt gata, răspunde biata fată.

Si îmĭ dă pe sub ascuns o cofetură.

Prima mea amintire datează dar de la o bătae.

A doua e plină de mirare și de lacrimĭ.

Lîngă un foc de vreascurĭ, într'un cămin vechĭ.

Mama tace la ciorapĭ într'un colț.

O vară a mea, care face pe servitoarea în casă săracă, așează pe polițele roase cîte-va farfuriĭ albastre cu cocoșĭ cu crestele roșiĭ și cu coadele albastre.

Tata, cu un cuțit în mînă, taie o bucată de brad.

Surcelele cad galbene și mătăsoase ca niște panglicĭ.

Imĭ face mie un căruț.

Roatele sînt croite din cartofĭ.

Pelița de pe cartof e rămasă pe marginĭ par'că ar fi șine de fier.

Căruțul o să fie gata.

Aștept foarte mișcat și cu ochiĭ deschișĭ marĭ, cînd tata dă un țipăt și ridică în sus mîna: e plină de sînge.

S'a tăiat cu cuțitul.

Mă fac galben la față și mă duc spre el, dar mă oprește o lovitură de pumn pe care mi-o dă mama, care are spume la gură.

— Din pricina ta și-a tăiat tată-tău mîna!

Si mă gonește afară pe scara întunecoasă, izbindu-mă și cu fruntea de ușe.

Strig, cer ertare și chem pe tata; văd cu groază de copil mîna care îĭ atîrnă în jos plină de sînge... eŭ sînt pricina!... la ce nu mă lasă să intru să văd și eŭ ce face? Pe urmă să mă bată dacă vrea...Strig; nu-mĭ răspunde nimenĭ. Aud cum mișcă niște sticle, cum deschide cutia uneĭ mese.., îĭ pune cîrpe cu apă rece.

— Nu e nimic, vine și-mĭ spune vară-mea, îndoind o cîrpă plină de sînge.

Suspin, mă înăbuș...

Mama ese și-mĭ dă brîncĭ în odaia în care mă culc și unde mi-e frică în toate serile.

Sînt de vre o cincĭ anĭ și mă cred ucigaș de tată.

Cu toate acestea nu e vina mea.

Oare eŭ am silit pe tata să mĭ facă un căruț? Nu mĭ ar fi părut oare maĭ bine să mă taĭ eŭ și să nu se rănească el?

Ba da.

Si-mĭ zgîriŭ mîinile ca să mă doară și pe mine.

Vezĭ că mama iubește mult pe tata!

De aceea s'a necăjit așa tare.

Acum mă învață să citesc pe o carte în care scrie cu litere marĭ, că trebue să te supuĭ tatăluĭ și mameĭ tale: bine a făcut mama de m'a bătut.

Casa în care locuim se afla într'o stradă murdară, greŭ de urcat, din sosul care a venit departe, dar pe unde nu trec trăsurĭ.

Abia dacă vezĭ căruțe de lemne trase de boĭ, pe care căruțașiĭ îĭ bodesc cu bețele.

Eĭ umblă cu fruntea în jos, cu gîtul întins, alunecînd. Limba le atîrnă afară, din pielea lor ese fum.

Mă opresc tot-d'a-una de mă uĭt la eĭ, cînd aduc vreascurĭ orĭ făină la brutarul de pe deal. Mă uĭt și la lucrătoriĭ luĭ îmbrăcațĭ în alb și la cuptorul mare și roșu, în care vîră aluatul cu lopețĭ lungĭ și unde apoĭ miroase frumos..

Inchisoarea se află la capătul străzeĭ și jandarmiĭ duc adesea prizonierĭ cu lanțurĭ de mînă și carĭ umblă fără a se uita nicĭ în dreapta nicĭ în stînga, cu ochiĭ ațintițĭ, cu înfățișarea bolnăvicioasă.

Femeile le daŭ banĭ pe carĭ eĭ îĭ strîng în mîinĭ dînd din cap spre semn de mulțumire

Nu par oamenĭ răĭ.

Intr'o zi aŭ adus unul pe un pat; peste el se afla un cearșaf alb.

Iși pusese mîna sub un ferăstrăŭ după ce furase. Cursese atît sînge în cît toțĭ țipase.

Temnicerul, ca vecin, e prieten al caseĭ; din cînd în cînd vine de mănîncă la ceĭ din catul de jos, și eŭ îĭ cumpăr ... al luĭ.

Cîte odată mă duce și pe mine la închisoare fiind că e maĭ vesel, de cît la noĭ acasă. E plină de pomĭ; ne jucăm, rîdem; și avem acolo un bătrîn care a eșit din ... și care face bibelourĭ de dopurĭ și cojĭ de nucă.

Acasă nu rîde nimenĭ.

Mama e tot îmbufnată.

Ce bine petrec cu bătrînul acela și cu unul înalt căruia îĭ zice: „hoț de vînat" care a omorît pe jandarmul de la bîlciul din Vivarais.

Apoĭ primesc buchete pe care le sărută și le ascund în sîn.

Am văzut cînd treceam prin vorbitor că li le dădeaŭ niște femeĭ.

Alțiĭ aŭ portocale și prăjiturĭ pe care li le aduc mamele lor, ca și cum ar fi tot copiĭ micĭ.

Eŭ sînt mic de tot, dar nu'mĭ dă nimenĭ nicĭ prăjiturĭ, nicĭ portocale.

Nu'mĭ aduc aminte să fi văzut vre o floare pe acasă.

Mama zice că o supără și că peste două zile miroase urît.

Alaltă-seară m'am înțepat în ghimpele unuĭ trandafir.

Mi-a zis:

— Să te învețĭ minte!

Imĭ vine tot-d'a-una să rîd cînd aud rugăciunea!

De groaza mă țiŭ. Rog pe D-zeŭ înainte de a mă pune în genunchĭ, îl jur că nu rîd de el, dar cum mă gîndesc în genunchĭ, nu mă pot împotrivi. Unchiul meŭ se tot sarpa. Eŭ izbucnesc. Am noroc că mama nu mă vede tot-d'a-una, dar D-zeŭ care vede tot, ce va fi?...

(Va urma)

...face că se găsesc oamenĭ carĭ să ceară ...ființarea luĭ, în loc să insiste ca pe ... el, să se înființeze și o școală ...fesională?...Și'n această chestie dar, ...istrul instrucțieĭ să se gîndească ... De alt-fel, vom maĭ reveni.

Alexie.

Ediția de dimineață

UNELTIRILE CATOLICE

— Un apel al Archiepiscopuluĭ catolic din Bucureștĭ —

INFORMAȚIUNI

Uneltirile catolice in Romînia

In numărul nostru cu data de Joĭ 25 Septembrie, am dat maĭ multe amănunte din carĭ se putea vedea că agitațiunea iezuițilorj, protejată de guvernul romîn, ia proporțiunĭ tot maĭ marĭ și devine tot maĭ amenințătoare.

Pentru ziua de astăzĭ, putem însă da publicitățeĭ un act, din care se va vedea, că misionariĭ papistașĭ 'șĭ-aŭ pus de gînd să lucreze cu tot dinadinsul la catolicizarea Romînilor. Este vorba de un apel semnat † **Xavier, Archevêque**, care ne-a sosit prin poștă.

*

In următoarele dăm loc traduduceriĭ acestuĭ apel, care e redijat în franțuzește:

D...

Sub-semnatul archiepiscop din Bucureștĭ are onoare de a vă adresa prezenta suplică, cu încrederea că vă vețĭ interesa de opera de care e vorba.

Sînt în orașul Bucureștĭ, în Romînia, maĭ multe miĭ de catolicĭ greco-unițĭ, carĭ nu aŭ o biserică a rituluĭ lor. Cum eĭ sînt prea atașațĭ de ceremoniile lor religioase și aŭ un fel de aversiune pentru ritul latin, se întîmplă adesea orĭ că în loc să frecventeze serviciul religios catolic, eĭ azistă Duminecă și în zile de serbătorĭ, la liturghia din bisericile romîne. Nu arare orĭ îĭ vezĭ de asemenea cununîndu-se, botezîndu și copiiĭ și îngropîndu-șĭ morțiĭ, cu preoțĭ de aĭ bisericeĭ ortodoxe. Or, nu încape nicĭ o îndoială că greco-uniții din Bucureștĭ se vor grăbi să aziste la cultul catolic, din moment ce vor avea la dispoziția lor o biserică și preoțĭ de ritul lor.

*

Maĭ mult încă, un mare număr de ortodoxĭ, carĭ aŭ viĭ simpatiĭ pentru catolicizm și sînt partizanĭ aĭ uniuneĭ bisericilor, vor frecventa cultul bisericeĭ greco-unite. Este decĭ în Capitala Romînieĭ un mare gol care trebuie umplut. Dară mijloacele ne lipsesc pentru a realiza această operă capitală, căreia îĭ dăm cea maĭ mare importanță. Trebuințele vastei noastre misiunĭ absorb toate resursele noastre.

*

Deja s. s. Leon XIII, ilustrul pontifice care prezidează destinele bisericeĭ catolice și a căruia cea maĭ mare dorință este reîmpăcarea și unirea celor două bisericĭ, a bine-voit să dea o anumită sumă pentru construirea uneĭ bisericĭ greco-unite la Bucureștĭ. E un frumos început și pentru noĭ cea maĭ mare încurajare. Dar pentru a pune în execuție planul nostru ne lipsea încă maĭ bine de o sută de miĭ de francĭ.

Iată de ce facem un călduros apel la devotamentul episcopilor, scumpiĭ noștri frațĭ în episcopat, precum și la caritatea clerului și a credincioșilor din ținuturile catolice, rugînd toate inimile generoase să vie în ajutorul nostru prin darurile și ofrandele lor. Vom ruga pe acela care nu lasă nicĭ un pahar cu apă nerăsplătit, să-ĭ acopere cu binecuvîntările sale și să le restituie însutit ceea ce ne vor da pentru a duce la bun sfîrșit o operă care merită simpatiile lor din toate punctele de vedere.

*

Eminența sa cardinalul Ledochowski, prefectul sfinteĭ congregațiunĭ a propagandeĭ, prin decretul săŭ de la 30 Iulie trecut, a bine-voit să dea deplina și întreaga sa aprobare încercăreĭ noastre de față și ne-a acordat încurajarea sa părintească. Cerem decĭ, sub înaltul patronaj al eminențeĭ sale și al sfinteĭ congregațiunĭ a propagandeĭ, ajutorul fraților noștri episcopĭ, a clerului și a inimilor caritabile din lumea catolică, cu dulcea încredere și ferma speranță că apelul nostru va fi ascultat și va fi bine primit.

Rugăm pe bine-făcătoriĭ și binefăcătoarele noastre ca să adreseze ofrandele lor

Măriei sale Msgr. de Hornstein archiepiscop latin al Bucureștiuluĭ. Romînia.

*

După cum se vede din acest apel, propaganda catolică din țară e protejată și sprijinită direct de Roma. Cît privește uniunea bisericilor, vom reveni.

Dal

ASTĂZI

ADEVERUL începe publicarea în foiță a celebruluĭ roman

JACQUES VINGTRAS

Un mare număr de comercianțĭ din Capitală, supușĭ austro-ungarĭ și germanĭ, speriațĭ de dispozițiunea luată de parchet ca negustoriĭ presupușĭ că ar fi luat supra-cote să fie măsurațĭ la serviciul antropometric, s'aŭ adresat consulilor respectivĭ, cerînd ca guvernele lor să intervină pe lîngă guvernul romîn ca să se pună capăt acesteĭ dispozițiunĭ absolut arbitrare.

Doctorul militar Nicoreanu, cel cu specificul, se prezintă zilele acestea la examenul de maior.

Medicul-Specific va fi de sigur avansat la gradul de maior, căcĭ după cum crimele comise de acest om aŭ putut fi spălate cu concursul înalților săĭ protectorĭ, tot așa se va face ca să maĭ obție un firet de aur și vre-o 200 de leĭ peste leafa pe care o are.

Nu degeaba doar sîntem țara mușamalelor și a hatîrurilor!

D. Müller, reprezentantul mareĭ case de export Müller din Rotterdam, a sosit în Capitală pentru a lua nouĭ instrucțiunĭ cu privire la linia maritimă Galațĭ-Rotterdam.

In cursul luneĭ viitoare se va face o importantă mișcare diplomatică.

Se dă cu siguranță numirea d-luĭ Papiniŭ de ministru la Constantinopol, iar în locul d-sale la Belgrad va fi numit d. Mișu, însărcinatul de afacerĭ la Constantinopol.

Se vorbește de asemenea și despre o mișcare între miniștriĭ Romînieĭ la Viena și Paris.

Guvernul a hotărît în fine construirea de nouĭ pichete la frontierele noastre din Dobrogea și dinspre Prut.

Noĭ am semnalat încă de mult trebuința unor ast-fel de pichete, fără de carĭ paza frontierelor era aproape imposibilă.

In seria I a examenuluĭ de bacalaureat aŭ reușit cu mult succes d-șoarele L. Bărbescu și A. Lascar.

Guvernul din Serbia a comunicat erĭ guvernuluĭ nostru că admite propunerea Romînieĭ de a se construi un pod peste Dunăre între T.-Severin și Cladova.

Consiliul de miniștri va hotărî persoanele carĭ vor fi delegate să meargă la Belgrad pentru a se înțelege cu inginerii guvernuluĭ sîrb.

Al 2-lea meeting național

Aseară, pe la orele 6, a avut loc la Ligă o întrunire intimă a comitetuluĭ național studențesc.

In această întrunire s'a discutat asupra mareluĭ meeting care va avea loc Duminică, cînd se va protesta cu energie contra nejusteĭ condamnărĭ a redactoruluĭ Balteș de la „Tribuna" din Sibiŭ.

In acelaș timp, s'a redactat și manifestul următor:

Cetățenĭ

Consecințele fericite (?!) ale vizitei regeluĭ nostru Buda-Pesta, aŭ început să iasă la iveală: „Balteș", redactor-reprezentat al „Tribuneĭ", a fost condamnat zilele acestea la cincĭ lunĭ, închisoare de pușcărie ordinară și 500 fiorinĭ amendă.

Cetățenĭ

In aceste momente grele pentru neamul romînesc, cînd vizita suveranuluĭ nostru în capitala Ungarieĭ n'a fost pentru veciniĭ noștri de cît o încurajare în lupta lor de maghiarizare a fraților noștri,

Vă invităm la o nouă „întrunire națională" care va avea loc Duminică 28 Septembrie, ora 2 p. m., în sala Hugo.

Comitetul național studențesc.

Relativ la fuga „comerciantuluĭ" Landau din Galațĭ, aflăm că acest escroc avînd confiscată o cantitate de 400 decal rachiŭ, de către administratorul financiar, I. Ionescu, în urma uneĭ înțelegerĭ *prealabile* cu acesta și cu administrația luĭ Săveanu, a furat rachiŭ confiscat și l-a vîndut. Notațĭ *că s'aŭ sustras dintr'un orășel ca Panciu, 5—6 vase de rachiŭ confiscat fără toleranța autoritățeĭ (?)*

Că a înșelat statul cu complicitatea luĭ Landau, administratorul Ionescu fostul cenușer de la R.-Sărat aceasta nu este încă nimic, sîntem obicĭnuițĭ cu pungășiile acestuĭ individ; unde însă infamia n'are marginĭ, este cînd, după ce s'a zvonit despre fuga luĭ Landau, a pornit la Panciu și *surprins* de sustragerea *rachiuluĭ*, s'a apucat și a secvestrat niște vinurĭ ale altuĭ negustor din Piatra *situate în alt loc*, negustor care cu 20 de zile înainte de fuga escrocuhuĭ, cumpărase maĭ mult vin de la el, și îl expediase porto.

Așa că pentru un rachiŭ confiscat al luĭ Landau, ce nu era fabricat conform legeĭ, care prin urmare era *un corp de delict*, a secvestrat vinul altuia.

Recomandăm aceste fapte d-luĭ ministru de finanțe, să le cerceteze și va vedea că sînt întocmaĭ; iar în acelaș timp statul fiind păgubit cu suma de peste 4,000 leĭ, să dea ordin pungașilor să urmărească atît averea mobilă din Galațĭ, a luĭ Landaŭ, căcĭ are privilegiŭ; cît și rachiul furat, căcĭ a fost transportat cu C. F. R. și vîndut saŭ ascuns.

Ținem să arătăm ministruluĭ că dacă administratorul ar fi fost de bună credință, ar fi urmărit imediat rachiul, căcĭ provenind dintr'un furt, putea să pue mîna pe el în orĭ ce mînĭ ar fi fost, și aceasta trebuia să-ĭ fie cea dintîĭ grije, însă *pînă astă-zĭ 23 Septembrie* n'a făcut nimic de cît a secfestrat o tulumbă a luĭ Landaŭ și vinul unuĭ străin.

A lăsat timpul trebuincios să dispară rachiul.

Ce să zicem și de comuna care a dat autorizația să se scoată rachiul confiscat și care era într'un depozit, de unde nu se poate scoate nimic fără autorizația Primărieĭ?

Nicĭ cu aceasta n'a fost înțeles?

X.

Din Iașĭ ni se scrie că d. Gh. Tacu prim ajutor de primar din acel oraș, își va da demisia din această funcțiune.

In ziua de 27 Septembrie la orele 4 și jumătate după ameazĭ, membriĭ „societățeĭ profesorilor secundarĭ" se vor întruni în palatul Ateneuluĭ Romîn, avînd a discuta diferite chestiunĭ.

In localurile tuturor gărilor din țară domnește cea maĭ mare necurățenie.

Așa, zisele cazărmĭ pentru personalul de trenurĭ zac într'o infecție atît de mare, că toțĭ slujbașiĭ sînt bolnavĭ. Aceste localurĭ n'aŭ ferestre de loc, orĭ dacă aŭ sînt atît de murdare, că soarele nicĭ nu poate pătrunde în cameră. Paturile sînt improvizate din ușĭ de magaziĭ, carĭ la cea maĭ mică mișcare produc zgomot, ba chiar cad jos.

Medicul șef al căilor ferate ar trebui să facă o anchetă și să avizeze la măsurĭ.

ASTĂZI

ADEVERUL începe publicarea în foiță a celebruluĭ roman

Jacques Vingtras

Situația in Dobrogea

Am vorbit în nenumărate rîndurĭ despre agitațiunile Bulgarilor din Dobrogea și despre măsurile pe carĭ guvernul, prin reprezentantul săŭ d. I. Nenițescu, crede că le poate lua pentru împiedicarea acestor agitațiunĭ.

Am criticat de la început măsurile autocrate pe carĭ d. Nenițescu voiește să le ia în contra populațiuneĭ bulgare din Dobrogea. Faptele pe carĭ le vom cita maĭ jos, vor dovedi pe deplin că am avut dreptate.

*

Cel d'întîĭ lucru, pe care d. Nenițescu l'a făcut pentru purificarea administrațiuneĭ tulcene, a fost, că a băgat în slujbe pe o mulțime dintre rudele sale, carĭ, în loc să se ocupe cu administrația, s'aŭ apucat să speculeze în modul cel maĭ nerușinat pe toțĭ comercianțiĭ din Tulcea.

Astfel, în orașul Tulcea a numit comisar de poliție pe o rudă a sa din Galațĭ, anume Ștefănescu, care, 15 zile după numirea sa, a comis atîtea hoțiĭ, că a speriat pe însușĭ d. Nenițescu.

Acest Ștefănescu avea delicata misiune de a urmări de aproape toate mișcările bulgărești. El însă, în loc să se ocupe de misiunea sa, începu să spolieze pe comercianțiĭ bulgarĭ, silindu'ĭ să'ĭ dea banĭ, căcĭ de nu, zicea el, îĭ va denunța că sînt în legatură cu agitatorĭ din Sofia.

Ștefănescu avea însă grija de a lua banĭ tocmaĭ de la ceĭ maĭ liniștițĭ negutătorĭ, de la aceĭ Bulgarĭ, carĭ nicĭ odată n'aŭ făcut parte din vre-un comitet național orĭ de agitație. Cu adevărațiĭ agitatorĭ bulgarĭ, Ștefănescu era în cele maĭ bune relațiunĭ și nicĭ nu se atingea de eĭ.

*

Un alt exemplar este N. Călciurescu, rudă de aproape cu d. Nenițescu, care a fost numit șef de poliție la Sulina. Acest Călciurescu a dat în maĭ multe rîndurĭ faliment și este un bătrîn absolut incapabil. El nu face de cît să înjure pe Bulgarĭ și să'ĭ persecute, fără a se gîndi, că nu prin persecuțiunĭ și înjurăturĭ se va potoli mișcarea Bulgarilor.

Persoane de toată încrederea, carĭ sosesc din Dobrogea, ne asigură că, din cauza mizeriilor pe carĭ administrația a început să le facă tuturor Bulgarilor fără nicĭ o excepție, curentul anti-romîn a devenit cu mult maĭ puternic și că o sumă de Bulgarĭ, carĭ înainte condamnaŭ purtarea agitatorilor, aŭ început să le dea dreptate, ba chiar să le promită pe sub mînă tot concursul lor.

*

Iată dar carĭ sînt consecințele relelor măsurĭ luate de guvern contra Bulgarilor din Dobrogea. Și Bulgariĭ, cu atît maĭ tare revoltațĭ în contra Romînilor, caută prin agitațiunĭ să scape de un Ștefănescu, Călciurescu, Cernea, etc., carĭ nu fac de cît să'ĭ despoaie sub motiv că ast-fel îĭ vor romîniza.

Guvernul, și în special d. Nenițescu, ar trebui să se gîndească serios la cele ce se petrec în Dobrogea și, dacă sînt hotărîțĭ să facă ceva pentru această nenorocită provincie, să lucreze cu chibzuință, iar nu cu ușurința de pînă acum.

Că persecuțiunile nu pot da de cît rezultate dezastroase, avem pe Romîniĭ din Ungaria ca pildă.

Inf.

Prostituție deghizată

— nouĭ amănunte —

In numărul de erĭ, vorbind despre așa zisul teatru de varietățĭ din Buzăŭ, am relatat ceva și despre una din victimele antreprenorilor aceluĭ local de „distracțiĭ". Căpătînd nouĭ amănunte asupra afacereĭ nenoroociteĭ victime, credem de datoria noastră să le împărtășim și cititorilor noștri.

Artista J.... C.... a reclamat telegrafic din Bucureștĭ atît prefectuluĭ cît și parchetuluĭ de Buzăŭ, arătînd cele întîmplate și cerînd în acelaș timp intervenția lor. Constatăm însă cu părere de răŭ, că parchetul pînă în prezent n'a luat nicĭ o măsură. Singur prefectul, după o a doua telegramă a nenoroociteĭ, a însărcinat pe polițaiul orașuluĭ să cerceteze cazul, care și acesta la rîndul săŭ a însărcinat pe un sub altern al săŭ.

Dacă s'ar lua o măsură serioasă și s'ar ancheta cazul cu de-amănuntul, sîntem încredințațĭ că, pe lîngă antreprenoriĭ Vaker și Silberg, carĭ de sigur că ar fi arestațĭ, s'ar găsi implicațĭ în această necurată afacere maĭ mulțĭ indivizĭ din provincie și Capitală. Maĭ mult, s'ar descoperi o serie de fapte criminale și s'ar da la iveală modul cum nenorocitele artiste eraŭ exploatate de agentură în unire cu antreprenoriĭ tutulor teatrelor de varietățĭ din țară și cum în sfîrșit aceste victime eraŭ cesionate de către agentura din Bucureștiĭ agenturilor din Constantinopol, Cairo, Alexandria, de unde apoĭ dispăreaŭ pentru tot-d'a-una prin haremurĭ.

*

Ca să'șĭ poată face cine-va o ideie maĭ precisă de mizeriile pe carĭ le îndură aceste nenorocite victime, vom publica azĭ in extenso cîte-va fragmente dintr'o scrisoare a uneia dintr'acele artiste către o prietină a sa din Capitală. Posedăm scrisoarea la redacție și o putem pune la dispoziția tuturor acelora carĭ ar dori s'o citească.

Buzăŭ, 22 Septembrie, 97.

. . . .

M'am urcat într'o trăsură și m'am dus la procuror; nu l'am găsit însă. M'am dus apoĭ la prefectură unde, găsind pe d. prefect, I-am vorbit, arătîndu'ĭ tot ce știam; dar nu mĭ-a dat nicĭ un răspuns, ci s'a mărginit a trimite după polițaiŭ, care și sosi nu mult după aceea. M'am recomandat luĭ și el mĭ-a spus să'ĭ adresez plîngerea. După ce m'a ascultat, îmĭ zise, la rîndu'ĭ, ca să mă duc la poliție, unde nu va întîrzia să sosească și dînsul, ceea ce am și făcut. Nu după mult polițaiul sosește și îĭ expun cazul; dînsul maĭ întîĭ mĭ-a spus, că se va duce în persoană la hotel spre a cerceta cazul, în urmă însă și-a schimbat părerea și a însărcinat pe un sub altern.

In adevăr, acesta s'a prezentat la hotel și a comunicat antreprenorilor cele petrecute, dar aceștia, pe un ton cît se poate de arogant, aŭ început a vocifera, a înjura și a amenința autoritățile, zicînd că eĭ nu se tem de nimenĭ, de oare-ce aŭ autorizație și apoĭ că chiar autoritățile fac parte din clienții stabilimentuluĭ.

Imposibil, draga mea, de făcut ceva; după cum am înțeles și după cele auzite din însășĭ gura antreprenoruluĭ, îmĭ vine a crede că autoritățile însele sînt plătite de aceștĭ infamĭ proxenețĭ. Să'ĭ acționez judecătorește, o să dureze mult timp și o să mă coste și banĭ, tocmaĭ de ce sînt cu desăvîrșire lipsită: n'am nicĭ 5 parale, n'am mîncat azĭ de loc, n'am lingeriile necesare, sînt pusă în imposibilitate de a mă reîntoarce în Bucureștĭ.

Ce zicĭ? învață-mă ce să fac ca să pot pleca să cînt în altă parte; sînt foarte nenorocită, sînt pe drumurĭ......... sînt pierdută......... draga mea; n'am cel puțin locuință, stau prin coridoare. Ce să fac? să caut să viŭ saŭ să mă omor maĭ bine de cît să duc atîta mizerie? Ah! draga mea, cît sufăr! Ast-fel merit oare să fiŭ răsplătită după 6 lunĭ de nopțĭ pierdute? Sînt tratată maĭ răŭ de cît un cîine.

Dacă aĭ a'mĭ scrie ceva, fă-o telegrafic; alt-fel nu cred ca scrisoarea ta să mă găsească în viață.

. . . .

H... V...

*

Din această scrisoare se poate lesne constata modul de procedare a antreprenorilor față de aceste nenorocite, impasibilitatea autorităților în drept și suferințele nenorocitelor victime carĭ le cad în curse.

Impasibilitatea autorităților însă ne îndreptățește a atrage atențiunea ministruluĭ de interne și justiție asupra funcționarilor carĭ de drept ar trebui să intervie și să nu tolereze ast-fel de infamiĭ din partea unor oamenĭ de soiul antreprenorilor în chestie.

Mîine vom publica telegramele adresate prefectuluĭ și procuroruluĭ din Buzăŭ de către nefericita artistă J... C...

Fil.

Sîmbătă, 27 Septembrie, ora 4 jum. p. m., va avea loc, în palatul Ateneuluĭ din Capitală, adunarea membrilor societățeĭ profesorilor secundarĭ, cînd se va discuta adoptarea statutelor societățeĭ.

Bancherul Mercuș, fostul antreprenor al serviciuluĭ de camionaj al căilor ferate, a intentat proces direcțieĭ căilor ferate, cerînd 300000 de leĭ daune interese, în urma retrageriĭ de către aceasta a concesieĭ ce i se acordase.

Procesul se va judeca în cursul săptămîneĭ viitoare.

Erĭ a nins la Darabanĭ, la Dorna, la Dorohoĭ, la Fălticenĭ, la Herța, la Mamornița, la Mihăilenĭ, la Prisăcanĭ și la Săvenĭ.

In toată țara plouă în continuu de două zile.

La 1 Octombrie se deschide seziunea Curțeĭ cu jurațĭ din Putna.

Președintele Curțeĭ va fi d. Besteleĭ, membru al Curțeĭ de apel din Galațĭ.

Fotoliul ministeruluĭ public va fi ocupat de d. Ieremia Gheorghiu, procuror la tribunalul Putna.

Direcțiunea căilor ferate a hotărît reducerea personaluluĭ de tren din cauza scădereĭ traficuluĭ.

Un mare număr de frînarĭ și conductorĭ vor fi concediațĭ decĭ pe ziua de 1 Octombrie.

D. Petre Carp se va întoarce în Capitală pe la finele luneĭ, cînd membriĭ clubuluĭ constituțional vor fi convocațĭ la o consfătuire intimă, cu privire la atitudinea grupuluĭ în diferitele chestiunĭ actualmente la ordinea zileĭ.

ECOURĬ

FOIȚA ZIARULUI ADEVĔRUL

127

JULES MARY

VALSUL BARBAȚILOR

Partea a patra

Epilog

I

Astfel după cum voise Joltran d-na Thomeret venise să trăiască pe lîngă dînsiĭ.

In sfîrșit după atîtea nenorocirĭ, veni puțină fericire și pentru ea.

Dar gîndul despre Thomeret n'o părăsea.

Și'ndată ce auzi despre tentativa luĭ de sinucidere se duse ca să'l vadă.

Il găsi la spital.

El n'o recunoscu.

Nicĭ nu putea deschide ochiĭ.

Ea îĭ vorbi.

El nu răspunse, nu maĭ, putea să vorbească.

Ea consultă pe medicĭ.

Eĭ îĭ răspunseră că rana luĭ Thomeret era foarte gravă și că o operațiune se impunea.

In adevăr, cîte-va zile după aceea operația fu făcută și reuși.

Reuși în senzul că Thomeret scăpă de moarte.

Dar dacă nu era mort, numaĭ era bun de nimic.

Căzuse într'un fel de catalepsie.

Deși'l adormise în timpul operațiuneĭ el se trezi de odată și'ncepu să scoată niște urlete sfîșietoare.

Apoĭ se liniști.

Inchise ochiĭ.

Și doar din cînd în cînd maĭ da cîte un semn de viață.

Nu scotea nicĭ o vorbă.

Si nu cunoștea pe nimenĭ.

Mediciĭ îl observaŭ cu atenție, maĭ cu seamă doctorul Carion.

Acesta azistase și chiar ajutase la operație.

El își dăduse socoteală că aceasta reușise de minune și cu toate astea, bolnavul prezentă toate simptomele paralizieĭ absolute... Se găsea prin urmare în pat pe treĭ sferturĭ moartă.

Doctorul Carion era un medic savant și experimentat, dar toată experiența mediculuĭ era zadarnică în fața fenomenelor cărora nu le găsea cauzele și pe carĭ nu și le explica.

Inaintea acestuĭ bolnav, înaintea acestuĭ mort maĭ curînd Sabina se ruga din tot sufletul.

Ea ceruse chiar permisiunea de a nu maĭ părăsi căpătîiul infirmuluĭ.

Dînsul, orĭ cît de culpabil ar fi fost, nu fusese din tinerețe tovarășul viețeĭ sale?

Ea'și închirie o odae într'un hotel din Charleville, cel maĭ apropiat de spital.

Și prin autorizație particulară, venia în toate zilele lîngă Thomeret.

Acesta fusese instalat într'o mică odae separată și nimenĭ, în afară de soția luĭ și de mediciĭ carĭ îl supraveghiaŭ, nu putea să știe nimic despre starea luĭ.

In cele din urmă Sabina înlocui pe infirmier și dădea acestuĭ paralitic îngrijirile cele maĭ marĭ și maĭ bune.

Ea'șĭ petrecea zile întregĭ privindu'l și sperînd că va surprinde puțină inteligență în această figură de mort.

Trebuia oare să'ĭ ureze întoarcerea la viață?

Dacă se restabilea, nu avea oare să se întoarcă în închisoare și să se prepare pentru curtea cu jurĭ?

Atuncĭ nu era maĭ bine să se întoarcă la viață, ci să moară fără să știe, fără să'șĭ dea seama, fără să recapete cunoștință?

El nu bănuia chiar că Sabina fusese lîngă dînsul.

Și, cu toate astea, ea îĭ vorbea atît de dulce!

— François, François! nu m'auzĭ?

El nu deschidea măcar ochiĭ.

— François, François! nu mă maĭ recunoștĭ?

Dînsul nu făcea nicĭ cea maĭ mică mișcare.

Părea într'adevăr, că ea ce adresa unuĭ mort.

Cînd îl părăsea cînd eșea din spital cu totul amărîtă, ea se îndrepta către biserică.

Și acolo, în genunchĭ, se ruga luĭ D-zeŭ ca să micșoreze suferințele acestuĭ om... să'l stingă luîndu'l la el.

In timpul celor două lunĭ carĭ urmară operațieĭ, nicĭ o schimbare nu intervenise în situația luĭ Thomeret.

Mediciĭ desperînd de a'l maĭ scăpa, hotărîseră să'l trimeată la un ospiciŭ de incurabilĭ.

Din Monthermé, Joltran urmăria fazele acesteĭ drame.

Și vorbea une orĭ cu Filip despre acest lucru.

— In interesul d-neĭ Thomeret ca și în interesul nostru tuturor, zicea el, ar fi preferabil ca acest om să moară, evitînd astfel dezonoarea uneĭ condamnărĭ infamante; în orĭ ce caz însă, dacă el se restabilește, putem orĭ cînd recurge la divorț; nu va maĭ fi nimic de comun între d-na Thomeret și soțul eĭ... Și cum Thomeret n'a avut timpul să dea urmare dorințeĭ sale de a regula adoptarea luĭ Gilbert, nimic nu poate zdruncina proectele noastre pentru viitor.

Cînd Sabina se întorcea la Monthermé fie care o întreba despre starea bolnavuluĭ.

— Vecînic aceeașĭ insenzibilitate... răspundea ea... Nicĭ cel maĭ mic semn de cunoștință... Nimic, nimic. In spiritul luĭ e un adevărat neant.

Și pleca iute înapoĭ.

— Femeea asta e o martiră! spunea lumea.

Și fie-care o plîngea.

Dar în camera izolată unde după cum credea lumea el trăgea să moară, Thomeret orĭ de cîte orĭ să găsea singur, se hazarda să'șĭ deschidă pleoapele.

Și așa rămînea mult timp.

El voia să se asigure că nimenĭ nu se afla lîngă dînsul orĭ după ușă care să'l fi putut surprinde.

Cînd era sigur de asta, el deschidea ochiĭ marĭ.

Atuncĭ se ridică în pat.

Apoĭ scotea un adînc suspin de ușurare. Și prin fereastra dinaintea căreia era așezat patul săŭ, el privea atuncĭ cerul, pe care se rostogoliaŭ cîțĭ-va nourĭ.

Si văzînd pasările carĭ se zborătăiaŭ ciripind în grădina spitaluluĭ, murmura:

— Libertate... libertate pentru a mă răzbuna la rîndul meŭ...

Si ochi săĭ exprimaŭ o ură atroce...

Noaptea, pentru a maĭ scăpa de oboseala pe care i-o pricinuia poziția imobilă pe care o păstra ziua pentru a nu fi supărat de supraveghetoriĭ carĭ de alt fel nu se maĭ ocupaŭ de dînsul, el se ridica și'ncet deschidea fereastra.

Ținta luĭ era să evadeze.

Visul săŭ — răzbunarea.

Joltran îl învinsese... îl pedepsise crud. Thomeret va pedepsi la rîndul săŭ și răzbunarea sa va fi așa de teribilă că lumea întreagă se va'nspăimînta de dînsa.

Da, să fugă, dar cum?

Spiritul săŭ, ațintit la tot ce se petrecea în jurul luĭ, surprinsese în timpiĭ din urmă aluziunile medicilor.

El înțelesese că aveaŭ să'l transporte într'un alt spital.

Or pe drum, orĭ care iar fi fost energia și orĭ cît ar fi fost de tare în arta de a simula, nu s'ar fi trădat oare?

Va reuși el tot d'auna să facă a fi luat drept un fel de mort în viață?

Apoĭ acolo unde'l va conduce — și dînsul nu știa care va fi această nouă închisoare — găsi-va oare aceeașĭ ușurință de evadare?

Vremea trecea.

Pentru ca evadarea sa să fie posibilă el trebuia să tenteze cît maĭ în grabă

Cîte va zile de întîrziere și planul săŭ era realizat.

De altfel el se gîndise deja la aceastã.

Nicĭ un obstacol: un copil chiar ar fi reușit.

In fața spitaluluĭ o grădină plantată cu arborĭ și înconjurată cu un zid. La capăt aproape de poartă, locuința portaruluĭ și birourile administrațieĭ,

Dar nu acesta era locul pe unde trebuia să fugă.

Avea să parcurgă curtea, apoĭ cu ajutorul vre-unuĭ copac, să se agațe de zid și să se lase să cază în drum.

Zidul nu era înalt.

Și'n curînd avea să fie liber, căcĭ peste cîte-va ore prin Givet saŭ Sedan se va afla dincolo de frontieră.

Camera sa, la spital, era situată la întîiul etaj.

Dar ce era cu asta?

Avea să lege unul de altul cearșafurĭ de la patul săŭ.

Și se va lăsa apoĭ încetișor în jos.

Nicĭ o dată, în timpul nopțeĭ, nu se afla vre-un supraveghetor în curte.

Și, dacă Thomeret avea șansa să profite de o noapte întunecoasă, evadarea se va face pe negîndite.

Calculase totul.

Nu prevedea nicĭ un incident supărător.

(Va urma)

Ediţia de seară

Marina franceză

(Serviciul telegrafic al Agenţiei Romîne")

Paris 25 Septembrie. — Amiralul Besnard a anunţat comisiunei bugetuluĭ, lucrărĭ de fortificaţiunĭ la Ajaccio, destinate sprijinuluĭ flotei, şi construirea la Bizerte a unuĭ arsenal complect, compus din două bazinurĭ şi un zăgaz.

Camera austriacă

(Serviciul telegrafic al Agenţieĭ Romîne)

Viena, 25 Septembrie.—„Camera deputaţilor". In cursul discuţiuneĭ propunerilor asupra asistenţiĭ publice şi asupra ajutoarelor alimentare, s'a iscat un conflict între antisemiţĭ şi partizaniĭ d-luĭ Schoenerer. Din cauza zgomotuluĭ şedinţa s'a suspendat pentru cîte-va minute.

După reluarea şedinţeĭ, propunerile s'aŭ trimes comisiuneĭ bugetare care va raporta peste 15 zile.

Cestiunea Cubeĭ

(Serviciul telegrafic al Agenţieĭ Romîne)

Statele-Unite. — Răspunsul luĭ Sagasta. — Rechemarea luĭ Weyler.

Madrid, 25 Septembrie. — Se confirmă din sorginte bună că nota d-luĭ Woodford remisă duceluĭ de Tetuan n'are nicĭ un caracter cominatoriŭ. Cabinetul american doreşte numaĭ să ştie cînd crede Spania că ar putea pacifica Cuba, şi cere un răspuns pentru finele luĭ Octombrie spre a-l putea comunica congresuluĭ american.

Răspunsul d-luĭ Sagasta va fi moderat, prudent, în adăstarea rezultatelor schimbăriĭ de politică în Cuba.

*

Havana, 25 Septembrie. — O manifestaţie s'a făcut în onoarea generaluluĭ Weyler. Răspunzînd uneĭ deputaţiunĭ, generalul a zis că Cuba va fi pacificată în curînd, şi că maĭ curînd va părăsi comandamentul săŭ de cît să modifice sistemul de represiune al răscoaleĭ.

Madrid, 25 Septembrie. — Se asigură că cortesiĭ vor fi dizolvaţĭ în Decembrie şi că noile Camere vor fi convocate pentru luna Martie.

Rechemarea generaluluĭ Weyler se consideră ca sigură pentru luna asta.

ASTĂZI

ADEVĔRUL începe publicarea în foiţă a celebruluĭ roman

JACQUES VINGTRAS

Ploaie şi zăpadă

(Serviciul telegrafic al Agenţieĭ Romîne)

Ancona, 25 Septembrie.—Ploile continuă. S'aŭ semnalat pagube marĭ la Falconara, Chiaravale şi la Castel Ferelti, unde este un mort.

S'aŭ trimes ajutoare la faţa loculuĭ.

Roma, 25 Septembrie.—Ştirĭ din Catana anunţă că noaptea trecută a nins asupra Etneĭ; zăpada a căzut de asemenea în abondenţă în împrejurimele din Aquila.

Căile ferate bulgare

(Serviciul telegrafic al Agenţieĭ Romîne)

[illegible] 25 Septembrie.—D. Etienne, inginer-şef al podurilor şi şoselelor, va merge în Bulgaria, spre a studia acolo, în contul guvernuluĭ bulgar, traseul drumurilor de fer proiectate în principat.

Aur în Italia

(Serv. telegrafic al „Agenţieĭ Romîne")

Livorno, 25 Septembrie.—Maĭ multe ziare anunţă că doĭ tinerĭ geologĭ germanĭ aŭ găsit lîngă Porto-Ferajo, cîte-va blocurĭ de piatră avînd urme visibile şi zgărieturĭ de aur şi aramă. Ziarele adaogă că se crede în existenţa unor mine aurifere.

Ştirĭ telegrafice

(Serviciul Agenţieĭ Romîne)

Constantinopol, 25 Septembrie. — Ziarele turceştĭ anunţă că în urma ultimelor depeşĭ privitoare la trista situaţie a cretanilor mahometanĭ şi avînd în vedere începerea iernii. Sultanul a ordonat Porţiĭ să adreseze o notă puterilor cerînd într'un mod urgent regularea cît se poate maĭ repede a cestiuneĭ cretane.

Atena, 25 Septembrie.— Sir Edgard Vincent, însărcinatul negociarilor financiare cu guvernul elen a sosit.

De cîte-va zile se observă o înbunătăţire sensibilă a bursiĭ; schimbul a scăzut de la 170 la 150.

Darmstadt, 25 Septembrie. — Regele Siamuluĭ a sosit. A fost primit de Ţar şi de marele duce de Hessa. După o visită scurtă, a plecat la Baden-Baden.

Canea, 25 Septembrie. — In urma incidentelor din Nerokuron, 40 de geandarmĭ muntenegrenĭ aŭ sosit din Retymo, spre a întări cordonul militar. Şeful insurgenţilor a esprimat părerile sale de răŭ în privinţa conflictuluĭ cu soldaţiĭ ruşĭ.

Ultime informaţiunĭ

Procesul „Tribuneĭ"

Am încunoştiinţat pe cititorĭ despre rezultatul celuĭ de al 25 lea proces pe care 'l-a avut „Tribuna" din Sibiŭ. Sîntem în poziţiune de a da acum amănunte asupra chipuluĭ într'adevăr maghiar cu care s'a judecat acest proces.

*

De şi acuzatul, d. Andreĭ Balteş, a numit în zilele trecute pe autoriĭ corespondenţelor incriminate, carĭ de sigur ar fi dovedit cele cuprinse în rapoartele lor — tribunalul totuşĭ nu a voit să ia în considerare lucrul acesta pe motivul, că faţă de autorĭ ar fi intrat prescripţia. Tribunalul a înştiinţat pe acuzat despre aceasta abia Sîmbătă, în 2 a. l. c. Ast-fel abia 2 zile aŭ rămas acuzatuluĭ pentru dispoziţiĭ ulterioare, necesare în această situaţie. In contra acesteĭ procedurĭ s'a făcut recurs de nulitate.

Afară de aceasta actul de acuzare s'a înaintat inculpatuluĭ prea tîrziŭ aşa în cît nu 'i-a rămas timpul material pentru ca să studieze acuzaţia şi n'a putut să-şĭ angajeze nicĭ un apărător. Faptul e cu atît maĭ grav, cu cît legea ungurească spune clar că actul de acuzare trebue să se înainteze acuzatuluĭ măcar cu o lună înainte de judecarea procesuluĭ.

*

In ziua de 5 Septembrie, la ora 8 dimineaţa, acuzatul Andreĭ Balteş, care îşĭ face acum cele 16 lunĭ de temniţă ce i-aŭ maĭ fost dictate de justiţia maghiară, este adus sub escortă în sala tribunaluluĭ. Aicĭ acuzatul a fost declarat liber pentru tot timpul, cît va ţinea judecata.

Urmările temniţeĭ se văd în faţa palidă a acuzatuluĭ. Mi a spus, că în închisoare e tractat foarte răŭ. De cînd i s'a oprit fumatul e în continu morbos. A cerut prin medic, ca să i se conceadă să fumeze, şi să bea în fie care zi puţin vin pentru a se maĭ întări, dar cererea nu i s'a luat în considerare. Şi acum e tractat ca un criminal de rînd!!

Preşedintele se adresează ironic luĭ Balteş: Vreĭ să te foloseştĭ de tălmacĭ, saŭ după atîtea procese cîte le-aĭ avut pînă acuma, aĭ învăţat ungureşte?

Acusatul declară, că nu a învăţat ungureşte, şi că vrea să uzeze de dreptul garantat prin lege de-a se folosi în decursul pertractăriĭ de limba romînească.

Se aduce ca tălmacĭ cunoscutul Lehmann Robert. Apoĭ se constitue tribunalul şi se trag la sorţĭ juraţiĭ.

Toţĭ aceştia sînt, se înţelege ungurĭ, şi nicĭ unul dintre dînşiĭ nu pricepe limba romînească.

Inainte de a se intra în fondul procesuluĭ d. Balteş ia cuvîntul pentru a face următoarea declaraţie:

„De oare-ce faţă de corespondenţiĭ autorĭ aĭ articolelor incriminate a intrat prescripţia — după hotărîrea tribunaluluĭ—hotărîre în contra căreia am făcut recurs de nulitate, rămîne ca acum eŭ să dovedesc adevărul celor susţinute în corespondenţele incriminate. Eŭ am sperat, că autoriĭ vor fi ascultaţĭ, şi vor dovedi eĭ cele susţinute. Nefiind ascultaţĭ şi luaţĭ în considerare autoriĭ, rog pe onor. tribunal să amîne judecarea, şi să fixeze un termen noŭ pentru ca să'mĭ pot procura actele necesare, şi să citez anumiţĭ martorĭ de pe atuncĭ,—ca să pot dovedi eŭ cele susţinute în articolele incriminate".

Tribunalul, fără a se retrage şi fără a se sfătui mult, respinge cererea acuzatuluĭ.

*

Preşedintele cearcă în tot chipul posibil să-'l incurce pe d-l Balteş. El însă se ţine bine şi răspunde hotărît la toate întrebările ce 'i-se pun.

Numeşte autoriĭ corespondenţelor incriminate şi să referă la două scrisorĭ, pe carĭ autoriĭ le-aŭ scris fostuluĭ redactor al Tribuneĭ, d-luĭ T. V. Păcăţianu, recunoscînd că eĭ sunt autoriĭ, anume: Nicolaŭ Ionescu, din Iaz şi Pavel Şandru, preot Teregeva, gata amîndoĭ de a lua răspunderea.

Intrebat d-l Balteş, unde sunt aceste scrisorĭ el răspunde, „la mine acasă, — în temniţă !"

Intr'atîta s'a dedat cu temniţa, în cît o numeşte „la mine acasă !"

Şedinţa se suspendă iar d-l Balteş se duce „acasă" după scrisorĭ.

După ce d-l Balteş se întoarce din temniţă se citesc scrisorile, apoĭ procurorul Sámi, începe rechizitoriul scurt şi sec, căcĭ nu e vorba de cît de condamnarea uneĭ gazete „olahe". Intre altele procurorul care se vede că aşteaptă vre-o decoraţie romînească—a spus despre „Tribuna" că ea *„a inaugurat o literatură politică sălbatecă şi barbară, plină de rafinerie şi şarlatanie, de care numaĭ nişte oamenĭ sălbatecĭ sunt capabilĭ şi susceptibilĭ"*.

In urma acestuĭ rechizitoriu acuzatul declară următoarele:

Din cauză că tribunalul nu mi-a admis cererea de a fixa un alt termen, sp e a fi în poziţie de a dovedi cele afirmate în articolele incriminate, sînt pus în imposibilitate de a mă apăra—şi de aceea renunţ la apărare.

*

După aceasta locot-nentul de jandarmĭ Bányai eroul măcelului de la Mehadica este întrebat dacă voeşte pedepsirea; el răspunde cu pathos, că doreşte pedepsirea acusatuluĭ, şi cere ca pedeapsa să fie cît se poate de aspră.

După acestea juraţiĭ se retrag spre a se sfătui. Reîntorşĭ înapoĭ aŭ anunţat verdictul următor:

La întrebarea: cuprind articolele incriminate calomnie şi vătămare de onoare: răspund 12 da! Este domnul Balteş autorul articolilor? răspund 12 da! E vinovat domnul Balteş pentru publicarea articolelor? răspund 12 da! Procurorul cere maximul pedepseĭ: 6 lunĭ închisoare şi 500 fl. detragere din cauţiunea „Tribuneĭ".

Tribunalul se retrage, — apoĭ peste cîte-va momente anunţă sentinţa, prin care d. Balteş e condamnat la 5 lunĭ închisoare ordinară—iar din cauţiunea „Tribune" se confiscă 500 fl.

Condamnatul a făcut recurs

*

Cu privire la acest proces ziarul „Tribuna" publică sub titlul *Vor să ne nenoroceascăí* un articol pe care 'l reproducem de a 'ntregul în următoarele:

„Sistemul şovinismuluĭ şi al „liberalizmuluĭ" maghiar vrea să ne nimicească! Nicĭ maĭ mult, nicĭ maĭ puţin, de cît: exterminarea noastră, a celor-ce susţinem lupta prin publicistică,—aceasta este ţinta!

„Reprezentanţiĭ „cavalerescului popor", lăudat şi preamărit prin cuvinte împărăteştĭ, puterniciĭ stăpînitorĭ de azĭ aĭ acesteĭ nenorocite ţărĭ, care îĭ sufere la cîrma eĭ, nu maĭ pot suferi nicĭ „mititeluţele noastre sforţărĭ ziaristice", la carĭ ne-aŭ redus prin forţă brutală mişcarea aşa de puternică oarecînd. Vor să ne ruineze şi ultimul fort ce ne-a maĭ rămas: ziaristica. Vor să ne iee şi ultimul mijloc de luptă, ce-l maĭ avem: presa.

„Ne-aŭ încătuşat, la mînĭ şi la picioare, ne-aŭ scos din lege şi din constituţie, ne-aŭ lovit pe toţĭ fruntaşiĭ, aŭ umplut temniţele cu nevinovaţĭ fraţĭ de aĭ noştri, şi totuşĭ nu li-e destul: vor să ne înăduşe şi glasul, ca să nu maĭ putem nicĭ protesta, ca să nu maĭ putem nicĭ măcar denunţa, fără-de-legile îngrozitoare ale acestor guvernanţĭ îmbuibaţĭ şi brutalĭ.

„Eĭ nu maĭ aŭ nicĭ respect de lege, nicĭ sfială de oamenĭ, nicĭ teamă de Dumnezeŭ!

„Ne-aŭ trîntit la pămînt, ne-aŭ pus piciorul pe piept, ne-aŭ călcat la inimă, şi acum vor să ne astupe şi gura, ca nicĭ să nu maĭ putem striga de durerea ce ne pătrunde!

„Iată supremul barbarieĭ practicate de liberalizmul maghiar, ruşinea acestuĭ veac de lumină şi libertate!

„Cea maĭ nouă osîndă de la Cluj vorbeşte destul de clar.

„Cincĭ lunĭ de temniţă şi 500 fl. amendă pentru că am denunţat lumeĭ barbarul măcel de la Mehadica—asta e culmea prigoniriĭ îmbrăcată în haina formalităţilor legale.

„Procedura, prin care se exchide posibilitatea de a dovedi adevărul celor publicate — arată din destul, că nu e vorbă de repararea ordineĭ de drept, ci de a crea un noŭ titlu spre a ne lovi, spre a ne nimici. Aceasta este devizor.

„Datoria noastră e de a înţelege pericolul şi a'l preveni!"

Rom.

De vre-o cîte-va săptămînĭ se semnalează o mulţime de incendiurĭ în judeţul Constanţa.

Aceste incendiurĭ se crede că ar proveni din orĭ ce domneşte între locuitoriĭ acestuĭ judeţ şi carĭ, pentru a se răzbuna, îşĭ daŭ foc caselor unul altuia.

ASTĂZI

ADEVĔRUL începe publicarea în foiţă a celebruluĭ roman

Jacques Vingtras

Colegiul I de consilierĭ din Suceava este convocat pentru ziua de 20 Octombrie spre a alege doĭ membri în locul d-lor Singuroff şi Miclescu.

Colegiul al II-lea de consilierĭ din judeţul Iaşĭ este convocat pentru ziua de 2 Noembrie spre a alege doĭ membri în locul d-lor Ruginski şi Maugş.

Consiliul de miniştri a hotărît ca portul din Olteniţa să poarte de acĭ înainte numele de „portul Carol".

Colosală reformă!

Primăria din Roşioriĭ de Vede a cerut ministeruluĭ de interne ca să-ĭ încuviinţeze înfiinţarea uneĭ pieţe în acel oraş.

Ministerul a aprobat cererea primărieĭ din Roşioriĭ de Vede.

Brigada de cavalerie din Capitală a plecat astă-zĭ dimineaţă la Vidra, sub comanda d-luĭ colonel Zosima, comandantul brigadeĭ.

Brigada va rămînea acolo 2 zile şi se va întruni cu cele-l'alte regimente din aceiaşĭ brigadă pentru a face diferite exerciţiĭ.

Astă-zĭ d. Oprişanu, directorul domeniilor, se plimba foarte agitat prin salele ministeruluĭ.

Se zvoneşte că, în urma întorsătureĭ afacereĭ „Scandalul de la Domeniĭ", d-sa şi-ar fi înaintat deja demisia.

Ministrul plenipotenţiar al Franţeĭ în Capitală, d. d'Aubigny, a plecat aseară la Paris.

D. d'Aubigny părăseşte ţara pentru a trece la o altă legaţiune din America.

Ministrul francez a fost condus la gară de întregul corp diplomatic din Capitală, de d-niĭ Sturdza, Ghica, Tache Ionescu, etc.

Ministrul de interne a hotărît dizolvarea consiliuluĭ comunal din Peatra-Neamţ şi numirea d-luĭ T. Dorzescu, senator, ca preşedinte al comisiuneĭ interimare.

Erĭ s'a înfăţişat înaintea secţieĭ II a tribunaluluĭ Ilfov, procesul pe care căpitanul Vlădescu, din reg. 25 Ialomiţa l'a intentat d-luĭ Popescu, fost căpitan, pentru că acesta l'a bătut pe stradă.

Intimatul lipsind, procesul a fost amînat.

Astăzi

ADEVĔRUL începe publicarea în foiţă a nouluĭ roman

Jacques Vingtras

Cititoriĭ — maĭ ales tineretul — vor admira într'însul puternicul talent al luĭ *Vallès*, care a întrupat în sine pe eroul romanuluĭ, pe omul luptînd o viaţă întreagă cu suferinţele şi mizeriile, însufleţit de o cauză mare şi sfîntă.

Cititoarele vor azista—citind acest roman — la scenele uneĭ vieţĭ jalnice, petrecută de un om rar în omenire şi care deşteaptă tot felul de emoţiunĭ în sufletul omenesc.

Citiţĭ dar în foiţa din pagina II a „Adevĕruluĭ" de astăzĭ începutul romanuluĭ

Jacques Vingtras

La serviciul technic din strada Mercur No. 10, s'aŭ început concursurile pentru eleviĭ auxiliarĭ de telegraf şi poştă.

Sînt 250 de candidaţĭ pentru 12 locurĭ.

Caracteristic este însă faptul că la aceste concursurĭ nu se cere de cît certificat de 4 clase primare, şi totuşĭ o mare parte din concurenţĭ sînt bacalaureaţĭ.

Cetim în „Tribuna":

Părintele Vasile Morariu, condamnat la zece lunĭ temniţă de stat, şi Crucian Simu, învăţător în Ciufud, lîngă Blaj, condamnat la opt lunĭ temniţă — pentru-că aŭ cîntat „Deşteaptă-te Romîne" ! — aŭ fost provocaţĭ a-şĭ începe la 15 Oct. osînda. Primul va merge la Vaţ, al doilea la Seghedin.

Iată efectele visiteĭ regeluĭ la Pesta! Iată efectele decorăreĭ luĭ Iezsenski!

Plecarea comiteluĭ Leyden

Zilele acestea a avut loc, în localul haleĭ societăţeĭ de gimnastică din str. Brezoianu, un banchet dat de colonia germană în onoarea conteluĭ Leyden, ministrul plenipotenţiar al Germanieĭ, care a fost transferat din Capitală.

La fie-care toast, preşedinţiĭ diferitelor societăţĭ aŭ arătat conteluĭ Leyden, simpatiile pe carĭ dînsul şi le cîştigase şi regretele pe carĭ le lasă prin plecarea sa din Capitală.

Contele Leyden se bucura în Capitală de numeroase simpatiĭ.

La acest banchet aŭ toastat: d. Höflich, d. dr. Abramoski, d. Stolz, în numele societăţeĭ germane; d. Zehender, d. dr. Kraus, pentru societatea austro-ungară, d. Rietz, pentru societatea de ajutor reciproc, d. Weinlich în numele societăţeĭ corale şi d. Teohari în numele societăţeĭ de gimnastică.

La urmă se prezintă conteluĭ Leyden un album cu vederĭ din Romînia, —album foarte elegant.

Ministrul german a mulţumit pentru frumoasa amintire.

*

Azĭ cu trenul de Vîrciorova, care pleacă la orele 5,55, contele Leyden a părăsit Capitala. La gară a fost însoţit de d. Fonton, decanul corpuluĭ diplomatic din Capitală, d. Lascar Catargi, d. Tache Ionescu, d. Al. Ghica Bragadir, d. Scarlat I. Ghica, secretarul ministeruluĭ de externe, şi de d. N. San Marin.

Cu privire la ştirea dată de unele ziare cum că ministrul de războiŭ a ordonat sigilarea cutiilor cu cartuşe ce se trimet pentru soldaţiĭ de la frontiera Basarabieĭ, aflăm că această dispoziţiune s'a luat pentru a se împiedica furarea prafuluĭ de puşcă din cartuşe, de oare-ce s'a constatat că uniĭ soldaţĭ scoteaŭ în mod clandestin praful de puşcă din cartuşe ş'apoĭ îl vindeaŭ.

Pentru a se evita asemenea furturĭ, comandanţiĭ de la graniţă aŭ primit ordin de a remite soldaţilor numaĭ cartuşele strict necesare serviciuluĭ de pază.

Intr'o informaţie relativă la concursul ţinut la ministerul domeniilor pentru catedrele de matematicĭ de la Roman, Armăşeştĭ şi Strihareţ, s'a strecurat cîte-va rîndurĭ la adresa d-luĭ G. D. Diamandopol, director şi profesor la şcoala de la Strihareţ.

D. Diamandopol este absolvent cu diplomă al şcoaleĭ de la Herăstrăŭ şi inginer hotarnic; întruneşte toate condiţiile, decĭ, ca să poată fi profesor la şcoala de agricultură.

Şcoala superioară de ştiinţă de stat se va deschide la 1 Octombrie, începînd cu examinarea vechilor elevĭ carĭ, conform regulamentuluĭ, vor face cererĭ pînă la acea dată.

Această primă sesiune va dura de la 5 pînă la 15 Octombrie.

Rezultatul examenelor de bacalaureat

Din seria I-a la oral aŭ reuşit următoriĭ candidaţĭ de bacalaureat: Alter Sin Şulim, Balasinoviĭ Eugeniŭ, Bărzotescu Laureant, Becher Rudolf, Bordusanu Constantin, Brătianu Nicolae, Brill Leon, Cantacuzino Const., Călărăşanu Petre, d-ra Ceapîru Anetta, d-ra Chiriacescu Alex., Cioculescu Nic., Ciucu Emil, Cojan Nicolae.

Adică din 27 candidaţĭ, carĭ s'aŭ prezentat, n'aŭ reuşit de cît 14.

Printre arendaşiĭ din Capitală se vorbeşte că la licitaţiile arendăreĭ moşiilor statuluĭ, s'aŭ comis o sumă o de neregularităţĭ, frustrîndu-se ast-fel statul cu multe sutimĭ de miĭ leĭ.

Ast-fel, nĭ se spune că o moşie din Ialomiţa, care pînă acum fusese arendată cu 140 miĭ leĭ pe an, a fost dată unuĭ colectivist prieten cu d. Stolojan, pe preţul de 90 de miĭ leĭ; adică cu 50 de miĭ leĭ maĭ eftin de cît a fost arendată pînă acum.

Ce zice d. Stolojan?

„Calea Ferată", una din cele maĭ bune reviste speciale din ţară se exprimă ast-fel despre „Moda ilustrată",

O nouă publicaţiune săptămînală şi-a făcut apariţiunea în presa romînă.

Aceasta este *Moda Ilustrată*, publicaţiune menită a umplea un gol mult simţit în publicistica noastră şi cu deosebire în cercul sexuluĭ amabil.

Moda Ilustrată, aşa cum s'a prezentat publiculuĭ, a întrecut toate aşteptările chiar a celor maĭ dificile gusturĭ. Ultima creaţiune a modeĭ, ilustraţiunele cele maĭ alese şi maĭ reuşit executate, materia cea maĭ variată şi maĭ bogată, ridică această admirabilă publicaţiune la rangul jurnalelor similare pariziane.

Iată titlul cîtor-va articole coprinse în No. 1 din 20 Septembrie curent: cronica modeĭ, lucrul de mînă, fericirea perdută, sănătatea, apoĭ: cum se face bulionul, arta de a suferi, medicina populară, coafura la modă, etc. etc., sînt atîtea subiecte pe cît de utile pe atît şi de amuzante.

Nu putem găsi cuvinte cu care să recomandăm în de-ajuns această nouă publicaţiune.

Sumarul *N. 2* **al** *Modeĭ ilustrate* **este următorul:**

Cronica Modeĭ **de Laura.**
Lucrul de mînă.
Moda viitoruluĭ.
Actriţa, **nuvelă după Fr. Coppée.**
Iubirea, **după Michelet.**
Poezie **de Silvia.**
Secretele mele **de baroneasa de Staffe.**
Medicina populară.
Cronica petrecerilor.
Anecdotă.
Feliurimĭ.
D ale bucătărieĭ: murăturĭ.
Şaradă.
Corespondenţă.

ULTIMA ORĂ

Mişcarea Studenţilor

Vizita Regeluĭ la Pesta dă roade, teribile pentru fraţiĭ de peste munţĭ.

Carol a pus pe pieptul nelegiuiţilor duşmanĭ decoraţiile ţăreĭ, ca o răsplată pentru infamiile comise şi o încurajare de a continua pe acea cale.

Abia a plecat regele Carol de la Pesta şi tribunalele inchizitoriale ale maghiarilor aŭ şi început să lucreze. Săptămîna aceasta încă treĭ bravĭ romînĭ aŭ fost asvîrliţĭ în temniţă.

Andreĭ Balteş,
Preotul V. Morariu
Crucian Simu

Ştirea despre condamnarea acestor luptătorĭ pentru cauza sfîntă a neamuluĭ, a produs o neînchipuită agitaţie în toată ţara.

*

Studenţiĭ s'aŭ adunat dupe cum am spus deja, şi aŭ decis să ţie o mare întrunire de protestare Duminică, la ora 2 în sala *Hugo*.

*

De astă dată întrunirea ar avea un caracter maĭ energic şi se va vorbi maĭ pe faţă, se va arata cine e vinovatul de întorsătura pe care aŭ luat'o relaţiunile noastre cu Ungaria.

*

Studenţiĭ fac apel la maĭ mulţĭ fruntaşĭ politicĭ pentru a lua cuvîntul în această întrunire.

*

Agitaţia ce domneşte în spirite, vioiciunea cu care se discută în toate părţile noile condamnărĭ fac să se vadă că chestiunea naţională intră iarăşĭ în faza agitaţiilor.

De alt-fel nicĭ nu s'ar putea să stăm cu braţele încruţişate şi să tăcem atuncĭ cînd sălbaticiĭ noştri vecinĭ se dedaŭ la acte de o barbarie revoltătoare faţă de fraţiĭ noştri.

Facem şi noĭ apel la toţĭ romîniĭ să ia parte la Meetingul de Duminică.

REPORTAGIU

Din Capitală

Precupeţul Ion Barbu Vlăsceanu, din strada Ionescu 12, luîndu-se aseară la ceartă cu un chiriaş dintr'aceiaş curte, anume G. Ionescu, acesta, fără multă vorbă, a scos un cuţit şi l'a înjunghiat.

Vlăsceanu, fiind grav rănit, a fost imediat transportat la spitalul Colentina, iar Ionescu, recunoscîndu'şĭ fapta, s'a predat singur în mînile autorităţilor carĭ l'aŭ şi arestat.

O femee, anume Veta Georgescu fără domiciliŭ, a încredinţat un copil al săŭ, în vîrstă ca de cîte-va lunĭ, uneĭ alte femeĭ, anume Anica Zaharia Petre, din strada Lăptarĭ 8, spre a i'l creşte; în urmă, muma denaturată a disparut.

Cazul a fost reclamat parchetuluĭ care, din cercetările făcute, a descoperit că Veta Georgescu se află în Ploeştĭ, de unde a şi fost adusă în Capitală.

Dînsa neagă că copilul ar fi al eĭ şi că l'ar fi dat spre îngrijire Anicăĭ Petre Zaharia. Totuşĭ, pînă la descoperirea adevăruluĭ, parchetul a ordonat arestarea eĭ.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucureştĭ*

25/7 Septembrie 1897.

VIENA	
Napoleonul Fl.	9.52
Rubla »	127.25
Credit. Austr. »	353. »
Cred. fonc. austr.	455. »
» ungar. »	387.50
Drum fier austr. »	336.20
Lombarde »	84. »
Alpines »	112.60
Losurĭ turceştĭ »	62.20
Renta perp. austr.	102.15
» arg. » »	102.35
» aur » »	123.60
» Ungară »	121.70
Francfurt	
Renta Rom. 5% »	101.50
» » 4% »	88.60
BERLIN	
Napoleonul »	16.18
Rubla »	216.95
Disconto »	197.90
Schimb- Londra	20.25
» Paris »	80.80
» Amsterdam	168.70
» Viena »	—
» Belgia »	80.50
» Italia »	78.90
Ren. Rom. 6% Fl.	101.70
» » 1890 4% »	91.40
» » 1891 4% »	91.30
» » 1896 4% »	91.75
Imp. mun. Bucur. »	101.30
PARIS	
Banca Otomană »	609.50
Losurile Turceştĭ	117. »
Impr. Egyptian »	—
» Helenic »	161. »
Drum de fier austr.	724. »
Alpines »	270. »
Renta Franc. 3½	107.15
» » 3% »	103.17
Ren. Romînă 5%	102.35
» 4%	—
» 1896 4%	—
Ren. Italiană »	94.05
» Ungară »	—

Impr. de stat romîne	
5% Ren. perpetuă lei	106
5% » amor. 1881 »	102¾
5% » » (Im. 1892) »	101¼
5% » » din 1893 »	101¼
5% » » 1894 int. »	87½
4% » » (Im. 32½ milioane) »	89
4% » » (Im. 50 milioane) »	90¾
4% » » (Im. 274 milioane) »	91½
4% » » (Im. 45 mil.) 1891 »	90¾
4% » » (Im. 120 mil.) 1894 »	90½
4% » » (Im. 90 mil.) 1895 »	91½
5% » C.F.R. (Conv. Schuldverschreib.)	
5% Oblig. Stat (Conv. rurale) »	105¼
10 Oblig. Casei Pensiunii, a 300 lei »	—
Imprumuturĭ de oraşe	
5% Oblig. Comuneĭ Bucureştĭ 1883 lei	98¼
5% Oblig. Comuneĭ Bucureştĭ 1884 »	—
4% Oblig. Comuneĭ Bucureştĭ 1888 »	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucureştĭ 1890 »	99
Idem Idem 395 »	87
Imprumuturĭ de Societăţĭ	
5% Scr. fonc. rurale lei	94¼
5% » » urb. Buc. »	90¾
5% » » » Iaşĭ	86½
Acţiunĭ	
Banca Naţ. Romînieĭ lei	—
Banca Agricolă »	—
Banca Romînieĭ »	—
Soc. asig. Dacia-Rom. »	—
» » Naţională »	—
» » reas. Patria »	—
» rom. con. ing. p. »	—
» de Bazalt artific. »	—
» Letea »	—

Astă noapte, pe str. Sf. Spiridon, s'a petrecut un scandal, care a pus în picioare întreg cartierul.

Indiviziĭ G. Georgescu, Ilie Petrescu, şi Anton Petrescu, fiind beţĭ, s'aŭ dus la locuinţa femeeĭ Ioana Pandele, din str. Sf. Spiridon 14; acĭ, bătînd la uşă şi văzînd că nimenĭ nu le răspunde, aŭ spart geamurile şi aŭ rupt cerceveiele. In momentul însă cînd voiaŭ să se introducă în casă, fiul acesteia, anume Zamfir Pandele, a început să tragă focurĭ de revolver asupra lor, rănind pe G. Georgescu, care a şi fost transportat, de către secţia respectivă, la spitalul Colentina.

Cei-l'alţĭ doĭ indivizĭ aŭ dispărat.

Tîrgul cerealelor

Din ţară

Brăila, 25 Septembrie.

Cereale vîndute:

Grîŭ: 26.000 hectol.; Kgr. per hect. 300—900: 8.65—10.60 preţ.

Porumb: 18.000 hectolit.; 5 vagoane; Kgr. per hect.; 76—78; 5.95—7.20 preţ.

Meĭ: 800 hectol.; — vagoane; Kgr. per hectol.: 76; 6.45 preţ.

Secară: 5.500 hect.; 3 vag.; Kgr. per hectol.: 62—63; 5.60—8.35 preţ.

Orz: 1.470 hect.; Kgr. per hectol.: 56; 3.60 preţ.

Fasole: 200 hectolitri; Kgr. pro hectol.: 84; 14 preţ.

Cereale sosite:

Grîŭ: 1,300 hectolitri. Porumb: 11,900 hectolitri.

Marmorosch, Blank & Comp.

DEPLASARI

DIN 25 SEPTEMBRIE

Hotel Frascati: Eduard Caniz, inginer, R.-Vîlcea. Guiliame, inginer, Brăila. Engen Alca[illegible], inginer, Roman. Iulius Cohn, voiajor, B.-Pesta. Konrad Mayer, voiajor, B.-Pesta. L. White, prop., Londra.

Hotel English: Dumitriu, deputat, Slatina. T. Slăvescu, prof., Ploieştĭ. Locot. Georgescu, militar, Oropenĭ. Locot colon I Glogoveanu, militar, Craiova. Drăgeanu, advocat, C.-Lung.

Hotel de Franţa: Rother Otto, comers., Viena. M-sele Henry Scharl-s, artistă, Viena. M-sele T. Mitol, artistă Viena. M-sele Miller, artistă, Paris. Brebion Paula, artistă, Paris. D. Giese Carl, comers., Rusciuk. Tomescu, comers., Ploestĭ. Leut[illegible] Herm, comers., Berlin. Lauter, comers., Viena. Enghel, comers., T.-Vestet., Căpitănescu, magistrat, Buzău.

Hotel Bristol: Penkas, comers., Craiova. Ştefan Gailar, medic, Botoşanĭ-Munteanu, pref., B[illegible] Seceleanu, prop. Slob. Charles Duschner, voiajor, Viena. Iohan Zeitleben, inginer, London. Dorbsjoroky, inginer, London. Alfret Wernert, voiajor, Paris. Dragu Rei[illegible]h, fabricant, B.-Pesta. Locot. colonel Drăgulinescu, militar, Craiova.

Hotel Union: D-na Rădulescu, prof., Brăila. d. C. Ziśsu, prof., Craiova. Popovicĭ, inginer, Ploeştĭ. Giogeanu farmacist, Bacău. Possa, medic, Iaşĭ. Doctor căpit. n Miclescu, medic militar, Iaşĭ.

Hotel Metropol: Radovicĭ, prop., Galaţĭ. Ionidi, prop., T.-Severin. D-na Ionescu şi Solomonescu, prop., Focşanĭ. Pîrvulescu, prop., Ploeştĭ. Căpitan Buzdugan, militar, Constanţa. Lupu Crupenski, proprietar, P.-Neamţ. Friederich Maier, comers., Braşov. Carteanu, inspector, T.-Jiu.

Hotel Dacia: Danielescu, inginer, T.-Măgurele. Romulus Georgiu, comers., Călăraşĭ. Al. Ştefalescu, comers., T.-Jiu. N. Christescu, comers., C-Lung. Mescu, comers., Constanţa. [illegible] A. Rosanes, comers., Silistra. Ştefănescu, preot, Ploeştĭ.

Hotel Gabrovenĭ: Alexandru Ionescu, comers., Măgurele. I. Simionescu, comers., Ialomiţa. N. Teodorescu, comers., Ialomiţa. S. Albulescu, comers., Buzău. Atanasiu Ceanof, comers., Nasced. Gh. Driva arendaş, R.-Vîlcea.

Reforma Coduluĭ civil

D. Gh. Mîrzescu continuă articolele sale: *Aquila non capit muscas*, relative la reforma pe care junele ministru de justiţie, d. Djuvara, voeşte s'o facă coduluĭ civil, — capitolul contractelor de căsătorie.

Vom face şi din articolul al doilea al d-luĭ Mîrzescu cîte-va citaţiunĭ:

„Omagiile mele austeruluĭ ministru de justiţie care cu atîta neîndurare umblă să stîrpească concubinagiul în Romînia, prin urmare şi numărul crescînd al copiilor naturalĭ!

Nu cunosc măsurile ce le va propune aquila reformatoare în această grandioasă operă de moralisare a societăţeĭ noastre. Ceea-ce, însă, cu siguranţă îĭ pot prezice, este ca drăgălaşul şi sburdalnicul Cupidon nu se va lăsa să fie pus în rîndul vagabonzilor ordinarĭ, ca printr'un simplu numaĭ proces-verbal al consiliuluĭ de miniştri, să fie espulzat de pe teritoruĭ Romînieĭ ca un ştrengar netrebnic care strică casele oamenilor, şi sporeşte numărul copiilor adulterinĭ!".

Dupa această ironică introducţie, d. Mîrzescu intră în consideraţiunĭ speciale şi întreabă pe guvern ce gînd are faţa de legea franceza, votată anul trecut şi prin care *se amelioreaza situaţia copiilor naturalĭ.*

Partea finală a articoluluĭ e destul de interesantă, pentru ca s'o reproducem textual:

„Imĭ aduc aminte că înainte de a se forma ministerul actual, se striga în întrunirile intime de la d. Mişu Ferekyde, actualul ministru de interne,

mai cu seamă de limbatul ministru de justiţie, că ministerul Aurelian fiind un minister slab, fără de nici un prestigiŭ, ţara are trebuinţă de un guvern tare, în care, bărbaţi cu cunoştinţi vaste şi cu experienţă îndelungată, cunoscînd nevoile şi aspiraţiunile ţăreĭ, fără şovăire, să realizeze principiile şi ideile din programul partidului, căci guvernul cel noŭ, din cari bărbaţi ca d-niĭ Djuvara şi Ferekidi, neapărat vor face parte, fiind tare şi cu un real credit politic în ţară, se va conduce de aforismul strămoşesc *Aquila non capit muscas*, vulturul nu prinde muşte..."

Şi iată! Minunea minunelor! Guvernul cel tare ca şi un vultur ce nu prinde muşte, nicĭ a lăsat să treacă lunile de vacanţe, anotimp în care, o recunosc, se prind multe muşte, şi în ziua de 24 August, printr'un anunciŭ luminat cu foc bengal, aduce la cunoştinţa ţăreĭ, nu numaĭ prin gazetele guvernamentale, dar chiar şi prin acele de opoziţiune, că ministrul de justiţie se gîndeşte serios a modifica titlul despre căsătorie, spre a micşora numărul uniunilor libere, precum şi acel al copiilor nelegitimĭ!

Mi-aşĭ permite decĭ de-a întreba pe ministrul de justiţie: Ce gîndeşte să facă contra uniunilor libere cu eroicul remediŭ „cercetarea paternităţeĭ" pe care art. 307 din Codice o opreşte cu toate că ea este admisă în o mulţime de ţărĭ, ca Bavaria, Prusia, Austria, Portugalia, Spania, Anglia, Norvegia, Statele-Unite?...

Asupra acestuĭ dificil şi delicat problem al cercetăreĭ paternităţeĭ din articolul 307 al Codiceluĭ civil, considerat de uniĭ acest articol ca o primă dată berbanţilor şi desfrînaţilor, iar de alţiĭ, privit cu drept cuvînt, ca o crimă de lesu-manitate, asupra acestuĭ urias problem din art. 307 carele maĭ mult de cît sigur, în întrunirile intime ale partidelor şi grupurilor noastre politice — în sînul cărora, fie zis în treacăt, numărăm o mulţime de copiĭ naturalĭ de toate speciile — va da loc la cele maĭ viĭ şi maĭ pasionate discuţiunĭ, cred că fac un adevărat serviciŭ de amic, nu pot zice al guvernuluĭ dar al actualuluĭ preşedinte al consiliuluĭ de miniştri punîndu-ĭ sub ochĭ, spre profundă meditare, cele publicate în ziarul L'avenir des femmes *din 5 Noembre 1871, şi pe care savantul profesor belgian* Laurent *le reproduce în ante-proiectul săŭ de revizuire.*

„A opri cercetarea paternităţeĭ, este a autorisa, prin impunitate, toate dezordinele omuluĭ, este a încuraja seducţiunea, a provoca infanticidul şi a arunca ast-fel asupra femeeĭ numaĭ, asupra fiinţeĭ celeĭ maĭ slabe, responsabilitatea şi consecinţele uneĭ greşelĭ comune.

„Aceasta î nedrept".

*

Cum se vede d. Mîrzescu se pronunţă în principiu pentru *căutarea paternităţeĭ.*

Noĭ am prevăzut că reforma plănuită de d. Djuvara nu poate să nu ridice şi chestiunea căutăreĭ paternităţeĭ şi am şi exprimat această opinie în articolul publicat ezĭ la prima pagină, asupra reformeĭ Codiceluĭ civil.

Licitaţiunĭ

In ziua de 7 Octombrie se vor vinde prin licitaţie la tribunalul Ilfov (Bucureştĭ), fabrica de biter şi cognac cu tot locul eĭ, situată în com. Băneasa-Herăstrăŭ, plasa Dîmboviţa, jud. Ilfov, care se compune din 1) o construcţie cu 2 etaje unde este instalată fabrica de destilărie cu diferite maşinĭ, 2) o altă construcţie mare ce servă de magazie şi atelier, 3) o magazie mare de zid, avînd de desubt pivniţă, 4) o altă construcţie ce servă de destilărie avînd instalate maĭ multe cazane marĭ, 5) o construcţie de zid avînd 2 camere de locuit şi 6) un grajd şi şopron de scîndurĭ, avînd şi o cameră zidită şi diferite alte îmbunătăţirĭ.

Starea civilă

Declaraţiĭ de căsătorie

Const. M. Rădulescu, cu d-ra Maria N. Rădulescu, Alexandru F. Feldeşĭ, cu d-ra Juliana Ianoş Bogoruş, Iosif Hrusa, cu d-ra Paulina Caterina Loristia, Gheorghe Ion, cu d-ra Elena Caresztes, Simion Finkelştain, cu d-ra Bertha Gheler, Wenzel Iezek, cu d-ra Ana Farcaş, Pandele Costache Nicolae, cu d-ra Tudoriţa Radu Dumitru, Dumitru G. Brătianu, cu d-ra Eleonara Vimer, Dragomir Petrescu, cu d-na Maria Ivan Nicolescu, Israel Rosanis, cu d-ra Bertha Löry, George Alexandrescu, cu d-ra Zamfira G. Marinescu, căpitan Zahareanu Iorgu, cu d-na Angela D. Mellidi, Leopold Goldenberg, cu d-ra Ester Iancu Iosef.

Pentru gospodine

Temperatura băuturilor noastre. — Gustul uneĭ băuturĭ depinde adeseaorĭ de temperatura pe care o are cînd e servită. Dăm aci gradul de temperatură maĭ priincios băuturilor de obiceĭ întrebuinţate: apă 12 grade, gazoasă 14—16 gr., bere 14—16 gr., vin roş 17—19 gr., vin alb 15 gr., şampanie 8—10 gr., cafea şi ceaĭ 23—26 gr., supă 37—52 gr.

Gastr.

MODE

Toaletă de promenadă

Jupon simplu. Bluză din lenaj cu florĭ. Mînecile bufante, iar pieptul garnisit cu faille de culoarea stofeĭ. Pălărie de „feuttre" cu pene de struţ şi cu penaj. Toaleta este foarte elegantă şi potrivită şi pentru serate.

Laura.

Bibliotecă nouă ilustrată

a 25 banĭ volumul

Din această bibliotecă am primit astăzĭ în *Sala noastră* încă două volume apărute de curînd în Paris, unde aŭ avut un mare succes atît din punctul de vedere al coprinsuluĭ cît şi din acela al ieftinătăţeĭ.

L. Marville L'éventail rouge.

Walter Scott. Les deux bouviers; Le incroir de ma tante Marguérite.

Ambele volume sînt frumos tipărite şi ilustrate.

Fie-care volum se vinde cu 0.25 banĭ volumul

SPECTACOLE

Theatrul Liric.— Marţĭ 14 Octombrie 1897, mare reprezentaţiune extraordinară dată în beneficiul domnuluĭ Coco Demetrescu, laureat al Conservatoruluĭ de declamaţie din Bucureştĭ pentru complectarea studiilor la Paris; se va reprezenta **Fluturaşiĭ**, comedie în 3 acte, traducţiune după V. Sardou de M. Pascaly.

FOIŢA ZIAR. ADEVĔRUL" 42

PAUL MAHALIN

FIICA RAZBUNATOARE

Partea a doua

Rastacuerĭ şi întreţinuţĭ

VIII

La poarta din Asnières

Imposibil de a se angaja în vre'o parte.

Ca culme în acest timp de lipsă boala se instală la vatra lor fără foc. Mama se îmbolnăvi. Lipsa de mult aer liber, privaţiunile, întristarea, un fel de nostalgie!

Şi apoĭ ideile ridicule: credeţĭ că s'a dus la spital saŭ la azistenţa publică pentru a se căuta? vă înşelaţĭ.

Era cît p'acĭ să moară dacă nu se întîmpla un lucru ne aşteptat.

Bărbatul eĭ fu arestat!

Il băgaseră la închisoare pentru că se găsise asupra luĭ o sumă a căreĭ provenienţă se păru suspectă poliţiştilor.

In urmă stabilindu-i-se nevinovăţia fu pus în libertate.

Da, dar întorcîndu-se acasă, nenorocitul nu maĭ găsi pe nimenĭ.

I se răpise femeia şi copilul.

Meunier era să înebunească.

In acel timp, un vînt de războiŭ sufla, şi acel vînt zăpăcea toate capetele.

Lucrătorul scoase un strigăt de mînie:

— Prusieniĭ îmĭ vor plăti femeia şi fetica mea.

El se reangajă, zicînd vesel:

— Mă reangajez pentru a extermina pe aceştĭ mizerabilĭ.

După şase săptămînĭ Prusieniĭ eraŭ sub zidurile Parisuluĭ!

Noul regiment al vechiuluĭ ferar făcea parte din corpul luĭ Mac-Mahon.

Acesta, după Froeschwiller, fusese reformat la Châlons. Dar o mulţĭ oamenĭ fuseseră împrăştiaţĭ de hazard.

Ioseph Meunier era din aceştĭ din urmă.

Se reîntoarse la Paris, aducînd cu el o copilă mică de vre'o 3 saŭ patru anĭ care purta costumul ţărancilor din Alsacia-Lorena.

Evenimentele se precipitaŭ unele după altele cu o iuţeală uimitoare: dezastrul de la Sudan, invaziunea asediul!...

Şi în urmă lucrătorul nostru nu se reîntoarse în strada Orteaux. El se instalase pe înălţimele de la Montmartre... Nimenĭ nu-l cunoştea acolo. Nimenĭ nu se gîndise să'l întrebe de unde vine şi cine era acea copilă. El o numise a doua sa fiică, şi o înconjura cu toate îngrijirile, cu toată iubirea unuĭ tată. Ceea ce nu'l împiedica de loc să se înroleze într'unul din batalioanele gardeĭ naţionale şi a da atacul la Champrigny, la Montretout.

In timpul asediuluĭ, nu se mînca destul.

In schimb se bea mult.

Meunier nu avea obiceiul alcoolurilor. Orĭ cît de puţin ar fi băut îĭ făcea răŭ. După războiŭ, el se aruncă în mişcarea comunalistă, unde nu prea înţelegea mare lucru, cred eŭ, afară numaĭ dacă nu era în ea un fel de revanşă a celor micĭ în contra celor marĭ, a proletarilor contra burghezilor...

„Săptămîna sîngeroasă", îl surprinse purtînd galoanele de caporal pe bluza sa de federat.

Graţie modestieĭ acestuĭ grad el fu cruţat.

Se mulţumiră să-l trimită la Satory, de unde consiliul de războiŭ îl expediă în insula Pinilor.

Amnistia îl readuse în Franţa.

In acest timp, una din vecinele sale de la Montmartre adoptase pe mica Perlette.

Această femee era o veche lucrătoare căreia o mică moştenire îĭ permitea să trăiască fără lipsurĭ.

Perlette avea degetele abile.

Bine făcătoarea sa o învăţă meseria eĭ de aranjatoare de dantele.

Fata crescu şi se făcu frumoasă.

Cînd debarcă la gara Lion — împreună cu compatrioţiĭ săĭ expatriaţĭ, slăbit, de aniĭ exiluluĭ pe un pămînt insalubru, cu un climat omorîtor, de privaţiunĭ şi ostenelĭ — o frumoasă persoană care l aştepta pe cheĭ, îĭ sări de gît cu bucurie.

Şi, pe cînd el o privea emoţionat, neştiutor, nesigur:

— Tată, întrebă ea, trebue să te îmbrăţişez pentru a recunoaşte pe cea de a doua fiică a ta?

. . . .

. . . .

La extremitatea străzeĭ Tocqueville, aproape de fortificaţiĭ, o poartă se deschidea, întocmaĭ ca acele de la fermele de ţară.

Ea dedea intrare într'o curte răŭ pavată, noroioasă, plină de găinĭ şi de raţe!

Trăsurile şi mobilierul industrial a unuĭ antreprenor de transporturĭ ocupa treĭ sferturĭ din teren. Restul era ocupat de un fabricant de trăsurĭ de lux.

Caretaşul şi antreprenorul locuieŭ în fundul curţeĭ.

La dreapta acesteia, se găsea un staul şi un grajd unde se auzea mugetul vacilor celuĭ d'întîĭ şi nechezitul cailor celuĭ de al doilea.

In faţă, la stînga, se vedea o clădire dărîmată care nu avea de cît o singură uşă şi o singură fereastră.

Să intrăm pe această uşă.

Era aproape treĭ ore dimineaţa. Şi cu toate acestea o lampă ardea încă pe o masă. Noĭ zicem „încă" —şi nu „deja", pentru că această lampă era aprinsă încă din ajun.

Aceia a căreĭ lucrare o lumina nu se culcase încă.

Numaĭ, ea adormise pe un scaun adormită de oboseală şi de frig; căci totul era rece în această cameră, cu toată minuţioasa curăţenie a unuĭ mobilier sărac, rece era caroul de brichete, care spălat cu îngrijire, strălucea ca o oglindă, recĭ eraŭ zidurile, carĭ tapetaţĭ cu o hîrtie cenuşie cu florĭ galbene, eraŭ înălbite pe unele locurĭ de umezeală, rece era căminul fără foc a unuĭ de nuc într'un colţ, canapeaua de fer într'altul...

Şi cu toate acestea, dacă aceea care dormea ar fi voit!...

Da, dacă e adevărat, după cum s'a zis, că luxul caută frumuseţea după cum magnetul atrage ferul, ce bogate stofe, tăiate de cusătorese cu renume ar fi înlocuit această proastă rochie de alpaga neagră, strînsă cu neglijenţă în jurul uneĭ taliĭ admirabile!

Ce echipaje elegante cu blazoane gotice s'ar fi grăbit să preumble pe această frumoasă lucrătoare care ar fi pus în umbră pe cele maĭ strălucitoare stele de pe firmamentul parizian!

Ce oglindă cu cadrul de aur nu ar fi fost flatată să reflecteze această paloare curată care împodobea delicatele eĭ trăsurĭ, frumoşiĭ săĭ ochĭ negri, plinĭ de bunătate şi de inteligenţă, şi această gură roză ca o floare?

Noĭ repetăm încă odată, ah! dacă Perlette ar fi voit!...

Dar Perlette nu voia.

Era o fată înţeleaptă şi eroică, care găsea pentru a suporta urîcioasele zile, o răbdare şi un curaj demn de admirat. Cu toată abilitatea eĭ damele nu prea hazardaŭ să î încredinţeze dantele. Biata fată nu găsea de lucru de cît de la o a doua mînă. Ea primea de la unele antreprenoare, carĭ, beneficiînd de dibăcia eĭ o speculaŭ oferindu'ĭ un preţ derizoriŭ.

Ioseph Meunier nu maĭ avea şanse

La început căutase să reia meseria luĭ de ferar. Dar nimenĭ nu voise să-l angajeze. Pretutindene i se răspunse:

(Va urma)

O Sobă Meidinger:

mare încălzeşte 3—4 odăĭ se vinde cu Leĭ 90. Adr. la „Adevĕrul".

PANZĂRIE

Pînzăria din Băile Eforieĭ B-dul Elisabeta 5 (La Magasinul de Piane) anunţă pe onorata sa clientelă că a primit primul transport de Stofe de Rochĭ pentru tómnă. Asemenea un transport de pînză de Cérceafurĭ şi Cămăşĭ.

PREŢURILE

1 Rochie Mat. 7 m. . . . . Leĭ 8.
1 Rochie Flan. 10 m. . . Leĭ 16.
1 Rochie Helios 10 m. . . Leĭ 18.

Olandă, Sifoane, Mexic. Pros ape, Mese, Şervete, Batiste, covoare, etc.

PREŢURI IEFTINE 199—150

O Moara

cu instalaţiunĭ sistematice complecte noĭ, cu turbină de 70 caĭ putere, şi o maşină semi-stabilă de 30 caĭ putere putînd măcina 400—500 vagoane grîŭ anual şi avînd deosebit şi o instalaţiune de 4 pietre noĭ pentru măcinatul porumbuluĭ, este de dat în arendă.

Drum de fer pînă la Moară.

A se adresa la *Ivesci jud. Tecuciŭ* la administraţia moşieĭ. 25—15

Beţia

se vindecă cu succes strălucit întrebuinţînd **Antibetin.** Numeróse scrisorĭ de recunoştinţă. Ne avînd gust se poate da beţivuluĭ fără ştirea luĭ. Una dosă, trimisă franco, costă 10 leĭ.

A se adresa la farmacia **Vultur** No. 15 Lugaş, Austro-Ungaria, Banat.

Depozitul general pentru toată România, Drogueria Brus, Bulevardul Elisabeta. 36—20

MELEDIC

Apă de masă gazósă, plăcută la gust, întăritóre, reconstituantă, asimilabilă graţie fosfatuluĭ ce conţine în abondenţă; uşóră, diuretică, digestivă; prin presenţa magnesieĭ, ea este şi puţin laxativă. — Persónele sănătóse o apreciază pentru gustul sĕŭ plăcut: ea va fi un remediu suveran pentru anemicĭ; numaĭ persónele sîngeróse nu trebuesc să abuzeze.

Nu decolorează vinul

Suverană contra ANEMIEĬ

APĂ DE MASĂ FARĂ RIVALA
FERUGINOASĂ — GAZOAZĂ — FOSFATATĂ

Analisa doctoruluĭ BERNAD (Inst. chimic universitar)

Fosfat de fer	0.05443	Clorur de sodă	0.04998
Sulfat de var	1.07027	Oxid de aluminium	0.07391
Sulfat de sodă	0.72597	Anhidrit salicilic	0.07704
Carbonat de fer protoxidat	1.18512		
Carbonat de magnesie	0.04414		

Comandele se primesc la Administraţia apelor Meledic, Hall de l'Indépendance Roumaine, Bucuresci.

Principiile minerale ale isvórelor feruginóse fosfatate din Meledic sunt împărţite în aşa proporţiunĭ în cât le pune în capul tutulor acelora cunoscute în ceea ce privesce puterea lor reconstitutivă. — Fosfatul jócă un rol considerabil şi le dă o valóre terapeutică nepreţuită printre apele analóge cele maĭ însemnate: Buzias, Franzensbad, Bócklet, Pyrmont, Orezza, etc.

Nu decolorează vinul

CEA MAI BUNA CALITATE EXISTENTA DE COCS

DE UZINA DE GAZ

vi se furnizează la domiciliŭ, în sacĭ pe tona de 1,000 kgr. greutatea garantată

LEI 46

dacă vă adresaţĭ printr'o carte poştală saŭ personal caseĭ

A. GOLDSTEIN
9, STRADA DECEBAL, 9
Bucureştĭ. — Telefon No. 66

Tot acolo se află în depozit: Cocs mărunt pentru sobe Parigiene şi Belgiane, Cocs de fonderie, Cocs de ferărie, Cărbunĭ din minele englezeştĭ de Kardiff, Antracit englezesc prima calitate, pentru sobe „Helios" şi sobe americane „Sirius", Briquette, etc.

Expediţiunĭ en gros şi en detail din Bucureştĭ, Constanţa şi Brăila la ori-ce staţiune la căile ferate. 270—55

Dr. STERIE N. CIURCU

VI. Pelikangasse—No. 13 Viena

Consultaţiunĭ cu celebrităţile medicale ca specialiştĭ de la facultatea de medicină din Viena. 1606

RATNER

SINGURELE CASE
CONSTRUITE DIN OTEL CĂLIT
compus patent CONGREAVE
NEGAURIBIL ŞI NESPARGIBIL

FURNISORII Băncel Naţionale Romaniel

FURNISORII Direcţiuneĭ Telegrafelor şi poştelor

Ş'a maĭ multor autorităţĭ din Ţară

Acest oţel a fost încercat în arsenalul Flotileĭ din Galaţĭ şi de maĭ mulţĭ ingînerĭ mecanicĭ celebri precum şi de diferite usine din Englitera, a căror certificate le posedăm.

Detaliurĭ, preţurĭ curente şi certificate se trimit după cerere gratis şi franco.

Representanţĭ şi deposit general **I. DIMOVICH & Co.**
Bucureştĭ str. Doamneĭ, 21 Brăila.—Calea Regală 812

SERVICIUL TECHNIC PARTICULAR

sub conducerea D-luĭ architect
NICOLAE MEŞEDERU

BUCURESCI.—Str. Semicere No. 9 (Sfinţiĭ Voevozĭ--calea Griviţeĭ.--BUCURESCI

PENTRU TOT FELUL DE LUCRĂRI PUBLICE
IN
Capitală şi in Provincie

FACERE DE:

PROECTE, PLANURI, DEVISE, ANTIMASURATOARE, EXPERTISE ŞI STUDII
IN
ARCHITECTURA, INGINERIE-HYDRAULICĂ, ELECTRO-TECHNICĂ, HOTĂRNICIE, AGRONOMIE, SILVICULTURA ŞI MINE.

Tot-odată se însărcinează şi cu executărĭ de ori-ce lucrărĭ noĭ şi cu reparaţiunĭ.

Doritorii din Provincie pentru ori-ce întrebărĭ se binevoéscă a însoţi timbrul poştal necesar, pentru a primi răspunsul dorit.

Orele de serviciŭ la „Biuroul Serviciuluĭ Technic Particular" sînt de la 9—12 a. m. şi de la 3—6 p. m. 35—25

SOBE

MEIDINGER, PARIGINA, COMETUL, VULCAN (belgiane)
pentru
Incălzire cu Cocs, Cărbunĭ de piatră şi lemne

MAŞINI DE BUCATE

MOBILE DE FIER

INSTALAŢIUNI DE INCĂLZIRI CENTRALE

FABRICA «COMETUL»
Adolf Salomon
DEPOSIT: Strada Doamneĭ, 14.

DEPOSITE IN PROVINCIE

Iaşi *la d-nul* Jacques Davidovici, *str. Lăpuşneanu, 37*
Craiova, *la d.* Petrache Andreescu & Fii, *str. Lipscani* 153—10

AU PRIX FIXE

En detail **FRAŢII HASAN** En gros

BUCUREŞTI.—STRADA LIPSCANI No. 70.—BUCUREŞTI

Avem onoare a informa numeroasa noastră clientelă şi onor. public că aŭ sosit deja **Noutăţile pentru SESONUL DE TOAMNA ŞI IARNA,** şi anume:

Flanele, Pyrene, Barcheturĭ în colorĭ şi desemn din cele maĭ nouĭ, calităţĭ superioare. Postavurĭ de Jachete şi Pelerine; Astrahan, Caracule, Montaniacurĭ, Catifele de Lyon şi Velour de Nord, etc.

Aŭ sosit de asemenea: **Linurĭ şi Costume de rochii** după ultimele jurnale din Paris. Bogat asortiment de **Mătăsării** colorĭ şi negre, în tot ce e maĭ noŭ pentru logodne şi nunţĭ. **Specialitate în Covoare de salon şi cu metru.** Preşurĭ Cocos, Linoleum, Stofe de Mobile, Perdele, Storurĭ, Vitragiurĭ, etc.

Mare asortiment în **Albiturĭ** precum Olande, Rumburg şi de Belgia, Madipolóne, Chifoane, Indian, Percal, Linon, Batiste, etc.

PREŢURI MODERATE ŞI FIXE

P. S.—Rugăm a nota bine adresa de maĭ sus, spre a nu cufunda Magazinul nostru cu alte firme. 202—24

OTTO HARNISCH

BUCUREŞTI — 41, STRADA ACADEMIEI 41
GALAŢI — 49, STRADA PORTULUI 49

TOATE ARTICOLE TECHNICE

CAUCIUC | ASBEST

Furtunĭ pentru apă, vin, spirt, etc. | **Table, Coarde, Fire**

CURELE de TRANSMISIUNE

Manometri, Robinete, Ventile, Sticle pentru nivel

POMPE PENTRU VIN

Pompe de incendiu

MUŞAMALE

PRIMUS LEI 12.50 LEI 12.50

la maşină a luĭ Nansen *arde CU SGOMOT)* **Veritabi Stcholm)**

SIRIUS *perfecţionat care arde fără sgomot cu* **LEI 17.**

DEPOSIT GENERAL la
A. RECHENBERG, str. Doamneĭ 21. 161—20

MARELE MAGASIN DE LUVRU

BUCUREŞTI.—CALEA VICTORIEI, vis-a-vis de Conferiseria Capşa

CU INCEPERE DE LA 22 SEPTEMBRIE

MARE EXPOSIŢIUNE
şi
Punere în Vânzare
A TUTUROR NOUTAŢILOR PENTRU SEZON:

MATASURI, LENAJE, VELOURURI DE NORD, PELERINE, GARNITURI DE DE ROCHII şi HAINE, şi alte multe Articole de fantezie.

CELE MAI NOUI CREAŢIUNI ale SESONULUI

Adevĕrata EAU ALLEMANDE

COMPUSĂ DE
LESUEUR

Face sa disparǎ pistruele, împedecă sbârciturile, albesce şi înduiccsce pelea.

GASTELLIER, Parfumeur-Chimiste
7, Rue Saint-Marc, PARIS.
ŞI LA TOŢI PARFUMORI ŞI COIFORI

pentru a se păzi de ori-ce contrafacere, a exige marca Fabricei de maison Şi Timbrul de Garantie de l'UNION des FABRICANTS.

WATSON & YOUELL

Maşine Agricole şi Industriale
Bucuresci.—14, Strada Academieĭ, (fost Rasca)
Galaţi, Strada Portuluĭ — Brăila, Strada Regală.

VÊNTURATOARE No. 5 şi 6

„NON PLUS ULTRA"

cu saŭ fără aparat de mălură pe patru rotile, manivelă, coş mărĭl şi 12 site

APARATE ELEVATOARE
DE UMPLUT SACI
TRIORĬ ÎN DIFERITE MARIMĬ
SDROBITOARE DE STRUGURI
TEASCURĬ de VIN

MUŞAMALE

Tocătóre, Urluitóre, Grape flexibile, etc. etc.

Cataoage ilustrate gratis şi franco

BAIA REGALA

PALATUL EFORIEI (Bulevardul Elisabeta)

Vizitâţĭ

Hammamu Baie Turcă-Romana

(Aer cald). — Preţul 2 Leĭ

In acest preţ se coprinde şi întrebuinţarea duşelor; jet, Ploae, Ploae în cercurĭ, Scoţiane (călpicele), basen, diferite alte aparate şi masagiŭ.

Direcţiunea.

NOUA TESĂTURĂ HYGIENICĂ FRANCEZA DE VATA DE TURBA

— A D-ruluĭ RASUREL —

RECUNOSCUTE DE TOATE SOMITĂŢILE MEDICALE CA SUVERANE CONTRA RĂCELEI ŞI DURERILOR REUMATISMALE

NOTITE ASUPRA TURBEI

CE ESTE TURBA! Turba se constitue din o masă de plante transformate într'un corp noŭ ţinînd mijlocul între imperiul organic şi mineneral, regăsesc în ele febre regulate ale planteĭ traversate de un canal plin de aer şi jucînd rolul unuĭ tub capilarĭ.

De mult timp deja Turba e cunoscută că posedă proprietăţĭ remarcabile de absorbare şi de antisepsie. Intr'o comunicaţie făcută în şedinţa de la 16 Martie 1887 la Societatea de Chirurgie în Paris. Eminentul *doctor Iust-Lucas Championiere,* vorbind de Vată de Turbă, principiul săŭ absorbant e mult maĭ considerabil de cît acela a celor-l'alte plante textile, prin ca însăşĭ substanţa este antiseptică de absorbantă, şi nicĭ un textil nu pare a se bucura de aceste proprietăţĭ.

Astă-zĭ graţie încercărilor chirurgilor francezĭ şi ruşĭ Vata de Turba este întrebuinţată în toate spitalele şi adoptată de Ministerul de războiŭ ca materie de pansament, pe de altă parte ţăraniĭ aŭ mers înaintea chirurgilor în întrebuinţarea Turbeĭ de oare-ce la un lucrător rănit grav care şi-a învelit piciorul într'o bucată de Turbă s'a putut constata în mod ştiinţific proprietăţile al acesteĭ substanţe originale.

Bazîndu-se pe aceste proprietăţĭ *Doctorul Rasurel* a avut ideea a întrebuinţa Vatu de Turba pentru a înlocui *FLANELA* pentru îmbrăcămintea de desubt e adevărat ca Flanela absoarbe transperaţia dări nu evaporizează umezoală, favorizînd ast-fel multe bolĭ în loc a le evita.

Ţesătura Hygienică franceză cu fibre de Turba care după multe încercărĭ D-rul Rasurel a reuşit a realiza, posedă de la sine o putere enormă de absorbaae şi de evaporizaţiune, ast-fel că îmbrăcat cu această îmbrăcăminte de Vată de Turba răcelĭ nu sînt posibile, maĭ mult încă virtutea cea mare antiseptică a Turbeĭ nimiceşte toate poliţeraţiunele microbice formate din cauza transpiraţiuneĭ, Ţesătura Hygienică franceză a D-ruluĭ Rasurel poate fi considerat ca un progres imens şi toată lumea pentru a evita răcelĭ şi orĭ-ce Bolĭ ar trebui să poarte această îmbrăcăminte.

FLANELA HYGIENICĂ p. BĂRBAŢI

MEMICSORABILE LA SPĂLAT

ANTISEPTICE ŞI ABSORBANTE

CĂMAŞE HYGIENICĂ FRANCEZA

Pantalonĭ Hygienicĭ

CENTURĂ HYGIENICĂ

Pantalonĭ de Dame | Flanelă de Dame

GENUIERA

HYGIENICA

FUSTĂ DE DAMĂ

Maillotă de copil

Ciorapĭ Hygienicĭ

DEPOZITUL GENERAL

pentru
BUCUREŞTI ŞI TOATĂ ŢARA
Magazinul AU PETIT PARISIEN
— Calea Victorieĭ No. 92 —
VICTOR KRAUS
Furnisorul Curţeĭ Regale

DEPOZITE IN PROVINCIE

IASSY. Fraţiĭ Pelinger, S. Kahauxes S-sorĭ.
CRAIOVA. S. Benvenisti *(Bazarul Olteniei)*, Sig. Prager S-sorĭ
FOCŞANI. Vartan Missir Fiĭ & Iacob K. Hanegk.
PLOEŞTI. Constantinescu & Bucşănescu.
BUZEU. Fraţiĭ Stoicescu.
BACAU. M. Herschenbein fils.
BOTOŞANI. Abraham Mohablatt.
TECUCI. Fraţiĭ Ibraileanu.
PITEŞTI. N. Rosenthal *„Aŭ mode elegant"*.
T.-SEVERIN. Avr. Aladgem.
BRAILA. Fraţiĭ G. Perlea.
BARLAD. W. B. Sauft. *La Luna.*
GIURGIU. Luca Laccatos, *Magasin Universelle*
CONSTANTZA. L. I. Lascarides.
TULCEA. B. Grunberg. *La Luna.*

Nu sînt veritabile de cît acelea cumpărate din depozitele sus numite şi vă rog a exigea iscălitura mea la toate articolele. **Dr. RASUREL**

ONOR PUBLIC din provincie este rugat a cere la Depozitele locale catalogul ilustrat şi preciul corent pentru a nu plăţi maĭ scump.

Proprietar CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Bănceĭ Naţionale — Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda